

Adana Confiscation (Courts Martial)

Private Materials (Archive 2)

4-29-2018

28 Cavit - Iraq Campaign

Krikor Guerguerian

Follow this and additional works at: https://commons.clarku.edu/adana_court_martial

---

Recommended Citation

Guerguerian, Krikor, "28 Cavit - Iraq Campaign" (2018). *Adana Confiscation (Courts Martial)*. 28.
https://commons.clarku.edu/adana_court_martial/28

This Book is brought to you for free and open access by the Private Materials (Archive 2) at Clark Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Adana Confiscation (Courts Martial) by an authorized administrator of Clark Digital Commons. For more information, please contact mkrikonis@clarku.edu, jodolan@clarku.edu.

Mead
A Division of THE MEAD CORPORATION
Dayton, Ohio 45402

A Product of
No. 26-1500

MYLNE

93

~~EX-III~~
DOSSEE

PHOTOGRAPHY
COLLECTOR

وبنید بر زمانده ده اداره امور حکومتی المرينه آله جفلرندن ، ظهور
ایده جك احتراسات دولايی سلیمان مملکتک کردانه سور و کانه جگنی مباحثه
انسنه بیان ایش و بو قهر مانله التحاق ایدن رانداره هر لک ، رانداره
صنفته استخداملری جائز او له میه جقتن از دویه اعاده لری لزومنی صدر آ
طلب اینسته بناء بو کی رانداره افرادی از دویه اعاده اولون شدی .
و مالیه جنرا لک اذاعی ، اون سنه سو کرا بو تون آجیلیه وغیر قابل
تلafi ضایعاته مرتبه ثبوته واصل او لشدی .

صوک

دقت :

۱۷ نجی صحیمه نک ۱۱ نجی سطربنک باشنده چیقايان کله : ددون
خود کامنه ، او له جقدر .

Pamphlet

No XCIII

206

حکومت سیاست کرنے

اتحاد حکومتک خیالات و حریالت سیاسیہ

محرری

اسبق بغداد والیانی و در دنی بی اردو مفتخری مقاعد
ارکان حربیہ میر لوالوندن یونیورسٹی عالمہ
جاوید بہبود مابت برحقیقت
بن ذات مثلاو بن ده کمال
ساراً بالاجوریہ اختیار سکوت
تلائی فلائل حاضرہ نک مسیلیاری
 بغیریہ خنجر ظلم و غدر صابلاد فلری
نهایت سقوط و بلا جواب نار فراری

امور حکومتک وطنی بو حالہ کتبہ ن
سلامت ملت و وطن نامہ اور نامہ فوبق و بک
یہ سورولک ایستینلن ظلم لکلریںک مسیلیاری عالمہ

٤٥

شو کوجولک ازی ، دها خیلی زمان اول نهر ایمک ارز و سنه
ایدم . فقط ، ساخته مشروطیت نقاب آلتنده اک ظالم اداره لره رحمت
او قوتان اخداد و نقی حکومت مفترضه من ، گندی سبیّات اداریه ،
سیاسیه و عسکریه منه خاند باز به حق سملور حقیقی « و ملته اهانته
تلئی ایده زک بویله بر شیوه تشبث ایدنلره قارنی هر نوع مهادمه
ستبدانی بلا بردا روا کوردیکی امثال عدیده سبله نابت بر جهیقت
اوله ینقدر نجه حتیل ، قلبزی قان آغالایان ذوات مثلاو بنده کمال
سر و نرکل ایله عساکب اموزه انتفساراً بالمحبوبیه اختیار مسکوت
ایشتم . دوچار اولد و غمز . ناقابل تلافی فلا کت حاضره نمک مسیبلری
اولان حکومت اخدادیه ارکانی ، بفریته خنجر ظلم و غدر صابلاقدلری
بو مبارک وطنک قانی امه رک نهابت سقوط و بلا تجایع نار فراری
ارتکاب ایتدیلر .

بو کون ، بو جهلاي امور حکومتك ، وطنی بو حاله کتیره ن
خوبیات و سیئاتی ، سلامت ملت و دلمن نامه اور نیہ فوینق دلک
عترم تورک قرم خینہ سوراولک ابستبلن ظالم لکلرینک مسیلر بیغ عالم

صحیفه ۴۰، سطر ۱۱اده: « منقسم اول دونی، دن صوکرا » در
والی ده منافع شخصیه سنی مذهب و ملیته مرجع کوردیکی و نه طرفدن بر
منفعت، عبازه سنک علاوه سی لازم در.

---

۱۷ نجی صحیفه نک ۱۰ نجی سطر باشندگی و سعادتی، کلام سنده
سوکرا و ویا اختمحلال و پریشا نیسنی موجب اوله حق بر حربه فرار
ویرمک تلافیکی غیر قابل دنیوی و اخروی مسؤولیتلری، عباره سی
اسیک دیزماش اولملغایه مع الا عتدار تصحیح اولونور.

انگلیزلرک اندیشه‌لری

آساده نافع مخصوصه و مستقبله سنك تأمین مصوباتي و شرقده احراز ايتدىكى نفوذ وقدرنك نشىد و ادامەسى ايجون مريار استقال ذهن و اعمال فكر ايتكىدە اولان توركىئەنڭ متفق قىدىمى انكلتەر حکومىتى، ۱۸۶۶ و ۱۸۷۰ سفرلىرىنىك توليد ايلىكى دېقى آلمانلىك بىنداد شىندى و فر خىلى امتيازىنى آلاقلىرى و بو امتيازك انگلیزلرە درېچ ايدىلىكى تارىخىدىن اعتباراً او تەدنىرى حکومت عەنائىھە حقىندە بىروردە ايلىكى حببات و نيات سىباسىتە آرتق باشقا بر استقات اعطا و دولت عليه يە قارئى، صورت حرکات، الطوار و اوضاعىدە تمدپلات و تبدلات اجراسى اقدام اموراڭىز ايتىدۇر.

برىئەن قۇنغرەسىنە، انكلتەر و دولت عليه آرمىسىنە، قېرىش ماھىدە سىلە عقد او لۇنان تعرضى و تدافى اتفاق، سوھ ادارە و سپا. سىنە عدم ثىاب و عدم وقوف يۈزىندىن مىدل ئىفاق او لە و عندىن روسلەلە ائنلاپ حاصل ايدەرك بىحرىسىد موزانمىسى و قايدە، جەرمنىلە ماڭدو. نياوسلانىكە سارقلىرىنە ميدان بىراڭماق قىسىدەلە آلوستىيانك جىنۋىندە - بالقانىرە - بانقان حکومىتلەرنىن بىرىسى وجودە كىرىمەش و بالقان حربىت نەياتىنە بالقانلىرى ئەخلاصكار، عنوانىلە ياد ايمش اولان انكلتەر حکومىتى، مىصر و هندستانك آتىا بىر تەلکىيە معروض قالماسى نقطە نظرىندە بىحرىسىدە او لە دۇغى كېي خلبىچ فارسەدە آلمانلىك بىر

رابطه و مناسبت سیاسیه تأسیس ایده جت افعال و منویاته اغماص
هین ایده منزدی .

آلمانلرک بصره کورفزینه دوفرو شمندوفر انشا ایتلری ، عنان .
نیلارک منفعته خدمت ایچک مقصدینه مطاوف او لما یوب کورفز احلنده
بر موقع و بر حجه ادعاالله ایلک خصوصیاتندن عبارت او لدوغى عموماً
علوم بر آیینه تدر .

عنان نیلارک مظاہر تبله آسیای صفرادن کچه رک خلیج فارسه متنه
اوله جق بر دمیر بولنه ماحب او لان آلمانلرک ، بر کون شرقده انکنیز
شوفقا قارئی تدبری لازمکلن مانوره بی اجرایه مساعد بر موقع و
مکان قزانی استبهاد او لو نه ما ز .

انکلیز لر عراق سفری نه له سیاسیه مبنی و نه صور تله

قرار ویر دیلر

ایران ، عثمانی - ایران حدودینه یقین بولوزن غاز ده بولمه
و ظهیات سائر نکده تأمین علاوه اعلی ایکلیز لر ایچون بنایت قیشدار
و حائز اهمیتدر . آلمانلرک ، تورکلر جهاد اکبر اعلام ایتدیر مک خیا
لاتله ایران ، بلوجستان ، هندستان و قافصایه به خفی مأمورلر اعزام
و بر قلعه هله لرده حرکات اخلاقیه و جوده کتیر میک املنی برو رده
ایتدکاری دلائلی و ناھیله مبرهن او لدوغندن شرقده آلمانلرک افسادات ،
انزیمه و آمال استیلا جو یاه لرینه میدان ویرلمه مسی نقطه نظر ندن انکلتنه

حکومتچه خطة عراقیه نك اشغاله احتیاج قطعی وقوی کورولوش
و ۱۹۹۴ سنه آغسوس ابتدالرده آمانیا و آووستريا ایله حکومات
اًنلاقيه آراسنده آتش حرب اشغال ابتدکدن بر قاج کون سکرا
ه کون ، و برمیلاو ، زرهلیلرینك دوس ماده مواسیلاری
و سلاحزدن تحرید ایدله ملری . ۳۳۰ سنه ۲۱ تموزنده دولت
علیه نك ده عمومی سفر برک اعلان ایمنی انکلیز لرجه ، تورکلرک
آلان و آوستريا اتفاقه داخل او لدوغه قناعت حاصل ایندیرمش او امله
خطة عراقیه ده تورکلر علیه حرکات خزیه اجراسنه قرار و برلشدرو .

آنحق بو حرکات عسکرياده ، تورکاره ایندیریله جك ایلک
ضربه نك تأثیری ، سهلردنیزی کندی طرفه جلب و اماله سنه صرف
مسامی ایلدیکی عربلرک انکلیز لر فارمی صداقت و امنیتی تزید ایده جکی
کی عربلرک معاونی او لمدقجه عنانلیلرک مصر او زربه تعرض ملری ده
مستخلیل ومصرک مصویتی تأمینه خادم اوله جنبدن ماعدا هند
مسلمانلرینك ده مقام خلافه متوجه او لان نظر لری انکنتره ایپر امطور لته
توجیه ایده جکی خصوصی ، انکلیز لر ایچون حائز اهمیت مسائل
عسکریک ایلک پالسه داخل او لشدرو .

بوندن باشقا ، من درلو منوجاه داخل او لان باموق ، نه آنده آیا
و مستملکاتنده ونده متفق او لان آووستريا ده یتیشه دیکنبدن آلان
فابریقه لری ایچون بالمجبوریه خارجدن مبایمه وندارک ایدلکده بولونان
باموق ، بغداد شمندوفر خطفک انساندن سوکرا عراق حوالیسته
آلانلر طرفدن مبذولاً یتیشديریله بیله جکی ظن و تخمنلر بنه بناء هر

حالده آلمانلرک حراق و خاچیج فارس ساحنه بای انداز تجاوز او ملری
انکلایز منافعه کلای مناف ایدی.

کرجه، آلمانلر و بریلن شندوفر امتیازینه مقابل انکلایزلره ده
عراقده پترول مدنلری، دجله و فرات نهرلرند وابور ایشتمک
امتیازلری و بریلن ایس-۹۰ ده بو خصوص، استقبالده انکلایزلر ایچون
تامین مقصدہ کافی گورونه مشدی، حق، بقدادده بولوندو غم هنکامده،
دجله و فرات نهرلرند وابور ایشتمک امتیازی انکلایز لورد
اینگکیبه و برل دیکنن اداره نهربه وابورلریه اشیای منقوله وغير منقو.
لهسی دفده سزجه مو مالیهک و گیلرینه دورایدیلک او زرده ایک طرفدن
تعین اولونه حق ذواتن مرکب بر قومیسیون معرفیله وابورلر داشیای
مذکوره فیباتلرینک تعین و تقدیری باب خالیدن تبلیغ اولوندو غم کی
کذا، عثمانی - ایران حدودینک تمییننده ایرانه انتقال ایدن بر چوق
ازاضی به مقابل ایراندن بزم طرفه ترک اولونان خانهینک بنالنده کی
«وراطو» اراضیستنده موجود نفت منبعی دخنی، انکلایزلرک ایران
داخلنده کی منبعلر ایچون مقدمات حکومت مشارالبها ایله عقد ایتدیکی
شرائط دادرسندن بزم طرفدن ینه انکلایزلره و بریاه جلک ایدی.
بناءً عليه، انکلایزلر، سنہ لردنبیری خطة عراقیه ایله ایرانده استحصال
لله موفق اولدوقلری منافی و هندستانی تھلکدہ برآته حق بر رقیک اور الـه
تقریبـه هبیج بر زمان مسامعه کار اوله مازلر ایدی.

ایلک انکلایز تدایری عسکریه سی و بزم قوتـز

ایشته بو نقاط نظره بناءً، انکلایزلر، احوالات دادرسـنک تحدیدـی

شستده ۱۹۱۴ سالی تشرین اولی استادار نده انگلیز و هند قضا
تندن مرکب و او لا جزال ده لامی نک قومانداسی تختده بولنان برلوا
قوشده کی عکری آمادان جزیره سندھ کی بتروں هم پولیخ حافظه ایچون
بحریه آطه سنه سوق ایتلر دی .

۵ تشرین ثانی ۱۹۱۴ ده حکومت عثمانیه یه فارسی اعلان حرب
ایدن انگلیزه حکومتی ، بو قرنی [۱۵۰۰۰ کسی یه] ابلاغ ایده رک
جنزال بارانه تودیع ایلشدر .

بر انگلیز فرقسی : ۳ لوایاده ، ۴ ماکنلی تفنک بلوک [۱۶ شر
تفنکلی] ، ۲ لوامویجی [هر لواده بر خفیف او بوس بطربیمه وارد
وبطربیملر آتیشتر طوبیل در] ، بر بیاده استحکام طابوری ، ۳ بلوک
استحکام ، بر خباره بلوک ، بر کوبروجی ترهنی ، جیخانه قولاری ،
نقليه قطاری .

بر لوا : ۴ طاپو بیاده ، بر خبره جی بلوک ، بر میتاپوز بلوک
[۱۶ ماکنلی تفنک] .

بر طابور : ۴ بلوک : هر بلوکده ، در در ماکنلی تفنک .
بر بلوک : ۴ طاقم ، هر طاقمده ، بومبا تفکیله مسلح بر مانقه
بولونقده در .

بر سواری فرقسی : ۳ لوادن و هر لوا ، ۳ آلايدن و هر آلای ،
۳ بلوکدن و هر بلوک ، ۱۶۰ نفردن عبارتدر .

بوکا مقابل ، بزم اطرافه ایه آنجق بندادک ۱۲ طابوری بوبوک
چابل ماؤزه ر تفکیله مسلح بر قول اردوسی و در در طوبی مانه لالی

اوکلر نده آلتی عدد غایبو طلری ده و او ایدی . بزم ده درت مو طور بوصله
مر مزیں غایبو طی بصره ده و ایکی مو طور بوطده فرات نهر نده ناصری ده
بولند نده ایدی . مر مزیں غایبو طی . انگلیز غایبو طلری به حرب ایده جك
هنا نه سلاحي حائز دکلدی . کرک اتو پاشانک و کرکه ارکان حربیه سنک
عراق خطالری ، در دبست تریونان : عراق مخازن و حرکات عسکریه می
نامنده کی کتابده مندرج اوله و غنمن بوداده دهaz باده نه صیلاندن صرف
نظر اولو نمشد .

عثمانیلر حرب عمومی یه ناصل داخل اولدیلر

آلمانلر ، روس ، انگلیز و فرانسر قوتلری به حرب اینکده اولد .
قلرنده بونلرک قوتلری تتفیص و تفریق ایله فارشیار نده کی توئی تخفیفته
خدم اوله بیمه جک دیکر متقله عرض احتیاج اینکده ایدیلر . بوصره ده
دکون و بر مسلاو ، سفنه لریله عثمانی سفن حربیه سنکن مرکب دونا زا ،
آلمانیالی آمیرال زو خون فومندا سیله بحر سباوه سوق اولو ندو غنمن
آلمانلرک بوكنی تخفیف مقصدیته مبنی روس و انگلیز قوتلرندن بر قسمی
ورکلره قارشی تفریق و سوق ایندیره رک مملکت و ملتنه خدمت اینش
اولق شرقی احرار ایجون علی روایة انور پاشانک معلومانی تختنده
آمیرال زو خون ، قزو دکرده تصادف ایندیکن روس دونا ناسنه آتش
آچارق آلتی آی اول بالفان حرب مشیوندن تو رتولش والده بولنان

بطریلری و بر آلای سواریس موجود دمکننلىڭ ئىشكى مفقود ايدى.
بو قول اردو دىشى اركان حرپىه عمومىيە جەپپىلان بىزىدە موجىتىجە— بر
خطايى عظم اوچارقى — ارضرومە مرتب اوچىنى اردونك اجزاسى
ميانىه ادخال ايدىلش بولۇندوغىندىن قوجە بىنداد و باصرە ولايتىرىنىڭ
داخلاً و خارجاً مدافعە و معاقولەسى بىصرە ولاپىندە تشکىل اوچۇن مەحقۇق
اوچ ، بىنداد ولاپىندە تشکىل ايدىلە جىك درىت سىار زاندارمە طابورىنىڭ
ئودىع ايداشدى .

واقىع اولان اشمارات مىكردە بىز لەفاف : مۇمىن اوچارق كوج
حال ايلە، ۋۇخرا، آلتى طابورلى بىصرە فرقەنىڭ بىصرەدە تۈرك ايدىلىنى
موافتى ايداشىدر، شوحالىدە، بىصرە قۇنى بىزى تۈرك اوچىق [مەندىما
استانبول كوندرىيلن بىز طابور] اوچىزدە ٧ طابور پىدادە، ٢
قورۇنە وفاوحىدۇد بلوكى، بىز بىصرە سىار زاندارمە طابورىندىن عبارت
اولوب عمومى، بىنداد، نجف، كىرلا و دىوانىيەنك شىنى و اسرائىلى
افرادىندىن سىك ايدى .

ايىتە، انكلېزلىك ۱۵۰۰ نىشىلەك فرقەلىرىتە مقابل بىزم بىدامتى حرپىدەكى
قوئىز بىندىن ۲- بارت بولۇنوب قول اردونك دىكىر قىطمانى ارضرومە
متوجهها بىنداددىن حرڪت ايمشىلدى .

اشبۇ يىدى طابور ميانىندە تۈركى اوچان ۲۶ نىجى آلايك بىرنىجى
طابور يىدىزكە، بىصرەنك جىنوبىندە و قورۇندە حرپى تىدىد اىستىرىن و
الڭ زىيادە شەھىد و يارەلى وىرىن بوطابور اوچىشدەر .

انكلېزلىك اشبو قوه بىرەلرندىن باشقە شەنط داھلىننده آبادان و منحرە

وساطه حربیه سنک بلکه نصفندن زیاده سی خایع ایشان ، پاره سر قالمش او لان حکومت عثمانی ده مهلك یکی بر حرب گردابنه سور و کله مندر :

کونن و بره سلاو سفینه لری در سعاده کارگدن صوکرا ، بر کون بقداده نزدمه کان انگلیز فونسلوی ، بوایکی واپور استانبوله تجهیزات حربیه دن شجیرید و طائفه خابطانی آلمانیا به اعاده اولونه دچه و یا بوسفینه لر دولت عثمانیه طرفندن مبایعه ایدلشسه درونده کی آلان طائفه سیاه خابطانک یرلرینه نورک خابطان و افراد بحریه می قونوله رق آلانلر چیقارلمد قجه انگلتره ایله دولت عثمانیه آرمه سنده حربک غیر قابل اجتناب اولدوغی و بوجالك دوامی مد تجهیه عثمانی سنجاقی آلتنده هر هانکی واپور کور دلور سه انگلیز و فرانز کیازی طرفندن طوبه طوتوله جغی بیان ایتمشدی .

ایشته ، بوصورته آمیزال ز و خون دخی و ملته خدمت غیر تیله تور کلری حرب عمومی گردابنه سور و کامک جنایتنی موقع فعله قویمه موفق اول شد .

بوبابده بر درجه یه قدر محتاج تأبید بر معلومات ده ، ۳۳۰ سنه سی تشرین اولی ۱۵ و ۱۶ سنده و قوع بولان قره دکز حاده سی او زرینه در سعادتنده بولنان انگلیز و فرانز سفیر لری ، بوقمه ده عثمانلیار مدخلدار اولیوب روس دونان غاسنه آتش ایدنلر ک آلانلر اولدوقلرن دن بخته بوایکی سفینه دن آلان خابطان و افراد بحریه سنک اخراج و عملکردن بسته اعاده ایدیه رک تور کیامک بیطر فلسفی محافظه ایتسی منافقنه ده ام و افق اوله جغی یوالو نصایح و وصایاده بولوندو قلری و بوصایانک جای قبول کور دلره منه بناء بر هفته صوکرا روسیه ، انگلتره و فرانسه نک دولت علیه یه اعلان حرب ایله کلری مسوع اول شد .

انكلتره دولی طرفدن عماليلده اعلن حرب ايدلش او زويته
خليج فارسده بولوان انكليز جنرال قونسلونك بصره ولايته عشرات
رؤساو شيوخه من بجه نشر ايديكي بياناته ينكر برسورى الله ايدلش
اولدوغدن عيناً آنانى به درج ايدلشدرا :

اعلان حكام وشيخ العرب ولرمائهم في خليج فارس

د انه قد صدرت من الدولة العثمانية في أيام معاذه اعمال وافساد
متفرقه خلافاً لمصالح التجار الانكليزيه ومنافعهم وتعرف هذا من تحرير
الالمانيين وتدخلهم في السياسه العثمانية الى ان قررتنا لقضية طرب بين
الدولة العثمانية والدولة البريطانيه مع دول المتحده يعني الفرنسا والروسيه
والبلجيک والجیان وغيرها وقبل الستين سنه لما وقع الحرب بين الدولة
العثمانية والدولة الروسيه كان دولة الانكليزية والدولة الفرنساوية تساعد
الباب العالي بمساکرها ومنذ تلك الايام كان خفظه استقلال الدولة العثمانية
وابقاء بلادها ومالکها على الصحة من اعظم مقاصد الدولة الانكليزيه في
امورها السياسة وأما الحسين رجال الدولة العثمانية من عدم الفراسه يريدون
بدخلون دولتهم في المناقشه الصارمه بين الدولة وغيرها من الدول ويغيره
قوتها في ورثته النهاه حتى لا يبقى اباء همکتها على بعثتها بعده اذا صارت
نتيجه هذه الافعال ان الدولة العثمانية ساقت الدولة البريطانيه الى الحرب مع
الصهاين فان الواجب على جميع الشيوخ بلا دار العرب تأمل على حالتهم مع
الظالم الذي يدهونفسه بأنه حافظ المسلمين وما يهم كانه اهل الاسلام
محاجين لحافظ الى الله سبحانه وتعالى .

واما الشيوخ الذين قد جربوا القلم والتهدى من الدولة العثمانية لكون

بلادهم متصله ببلادها فلابيغى حالتهم معها لآن المخالفته بينهم واباها كانت موجودة من زمان وهم لا يزالون مجتهدون . لاستخلاص القسم من سلطتها وقد حصل لبعضهم الاستقلال وبعضهم باغيون عليها الآن .

ولابيغى على شيوخ الخليج العربي ان الدولة البهية الانكليزية لاتعرض ابداً لدين المسلمين ولا تختلف في شيئاً ما واما تجتهد لاقامة الصلح والامان في جميع البلاد وتشديد روابط الصداقة والاتفاق مع غيرها وصار لها مراراً فرسه الاستيلاء على بعض البلاد ولاكتها ما انتهت الفرصة وان تماقنكم مع الدولة البهية الانكليزية كانت من زمان قاوعدكم بانا ستجتهد في كل امر متعلق بالحرب الجاريه لغاية حرمتكم الذانيه والدينيه ولانفعل فعلاً يضر هذين الحريتين الذين هما حب الانسان منحيات البشرية اما ماقد وقع في جميع البلاد في تعب واستداء من تكبر رجال الدولة العثمانية وحما قتهم ولا زير شيئاً من جنابكم الا خفظ السكينة والامان في بلادكم وان تاذن للجهال من رعاياكم الذين لا يعرفون ان الدولة البهية قد حاهم من زمان من اعدى الظالمين في ارتكاب اعمال تخيل السكينة البلاد او تضرر المصالح الانكليزية فان سلك جنابكم هذا الطريق ستخرج عن قرب من المصائب المحطة بكم في حال الصحه بل اقوى واحرى مما كانت من قبل ولا تاذن لرعاياكم في الالتفات الى كلام الجهال داعين الى الجهاد لانه ليس في الحرب الجاريه مايتعلق بالأديان الا انه مقيد بجميع الاديان استعمال الرجال المتكبرين والظالمين وقويه حالات الرجال المطمئنين الذين لا يرون شيئاً الى الاستقلال والسكنون في بلادهم

المأله بالصلح والامان،

ببياناته مك ترجحه ده آنی به درج اید بیورد:

خليج فارس حکام و شوخ و رعایا سنه

د سوک زمانلرده دولت عليه طرفندن انگلیز مصالح مباریه و منا.
 فنه مباریز سدورایدن افعال و حرکات آلانلرک تشودیندن دامور
 سیاسیه سنه مداخله ستدن ایری کلش و دولت عثمانیه انگلتره و دولت
 متحده ایله یعنی فرانسه، روسیه، بلجیقا و زابونیا دولتلرله حربه
 کبریشمکه سوق ایشندز. آلمش سنه اول دولت ایله روسیه دولتی
 آره سنده ظهور ایدن عمار بهه انگلتره دولتی فرانسه ایله برلکده
 عسکر لریه باب عالی بی حمایه ایش و او و قدری دولت عثمانیه مک عما.
 قفله استقلال و ملکتیک بقاسی انگلتره مک اعذم مقصدی و ملشدی.
 فقط شیمیدیکی حالده دولت عثمانیه رجال عدم ذکا و فراسنندن حکمو.
 متلری فی انگلتره و دیکر دولتلرله حربه ادخال ایده رک ملکتیک ترینک
 بقاسی افنا تھلکه و مخاطر هسته ألفا ایمک ایستیورلر. بناءً علیه رجال
 مذکوره نک اطوار و افعال اخیره لری انگلتره حکومتی عثمانلرله حربه
 عجبور ایلشدر. مسلمانلرک حافظ و حامی ادعا سنده بولوان بیان بو
 ظلمه ایله اسلاملرک مقدراتیک نه کی و رمه لره او فراید جغفی تأمل اینک
 عموم شیخلرک وظیفه سی او ملبدر. مسلمانلر آنچق الله سجانه و تعالی
 حضر ترینک حفظا و حمایه سنه عتاجدرل.

دولت عثمانیه طرفندن ایشاع ایدیلن نظام و تعدی بی شجره ایش

اولان بلا دهرب شيخلرینه خن او ملدینی او زده بر چوق زماندن برى
عهانلىرله هربىن آرەسندە تحدىت ايدن خالفتىن دولايى قىسىلىرى
ئوركلارك تىسلەتنىن تخلیقىن ايجون جايلىشەرق بىسىلىرى. استقلاللىرى
استراد اياشلار و بىسىلىرى دە قودىڭ حکومتىه قارشى حال عصيان وعدا.
و تىدە قامىشلار در .

عموم خليج عجمى شىوخىه معلوم اولسونكە انكلترا دولت بېھىسى
دین اسلامە ابداً متعرض و مخالف دىكىدر .

آنحق املمىز بلا دىرىپىدە صلح و امامك دوامنە و انكلترا ايلە اتفاق
ۋىزاپتە سداقتىك تىشىدىتە معطۇقدىر . بعض بلا دىرىپىدەنىك استىلاسى
ايجون ئەمپۇر ايدن فرستىلۇرن استقادەيى انكلترا دولتى خاطرىنى
بىلە كىتىرمىشدر .

دولت مشارايلها ايلە مناسبتىكىز قىدىدر . محاربە جارىيە يە تعلق
ايدن هىبر امورده حریت ذاتىيە و دينىيە كىزىك حمايەسى انكلترا دولتىنىڭ
بوپۇنىڭ املىدر . حيات بىشىدە انسانلىك اك ذىيادە محىت پىروردە اينىكلىرى
ذاتى و دىف حىنپىلر كېزە هيچ بىر ضرۇر كىلە جىكىدر . دولت عهانىيە
رجالىڭ ئېز و حاقدىنن عموم بلا دىرى نىبە تىب و اشتىداد و نىرفت و
وقوعە كىشىدر . انكلترا حکومتىك سىزدىن مطلبى يېلىرى كىزدە امن و
سكونىتىن حماقىطەسىدەر . مدت و فيره دىنلىرى ئىماللىك تەدىياتىه قارشى
انكلترا طرفىنن صحابىت و سىيات او اندىقلەرنىن خىردار اولمايان بعض
جاھىللارك سکونت حىلىيە و انكليز مصالختە مضر حىركىتىدە بولنلىرىنى
ميدان ويرلامىسى لازىمدىر . التزام سکونت ايدنلىك عن قریب مصالب محىطىيە دن

جز اول هر قو و سیله جعله لری شم مسزوو .
کذا بغض جاعل لرک، جهالک جهاده دعوت تلقینانه خواهه سمع
اعتبار والتفات ایتمام لری .

دیانته قطعیّاً طوقوئیه مجددو . زیرا ، المکتّه دولتیجه بالجهاد ادیان
محفوظ و معتبردو . یکانه مصادف من رجالت متكبره ایده مالملک استیصالی
ویرلزنده مأثور او لدو قدری سکون واستقلالی مخاوفله ایده لرک تطمین
وبولند قدری احوال سکونت رو راهه فی قویه دن عیار تدو .

اشهو بیان نامه دزده، هیچ بر صحیح و ریشه مستند اولمایه رق حزبه
داخلی اولد و غیر ظاهر ایدیور، نتیجه سی، ملکت و تملکت دوه و
ساده داعی اولد و غدن ارباب عقل و شمورک بو کبی مسئولیت عظیمه
دوسر خود کاهه آله رق قوچه بر مانی فکر استبداد کارانه منه اسارتند
و وطنی تخریبden اجتناب ایده جکی، شبھه سزدرو.

حریه دخول و بالشراکه حسب الایجاب مجبوریت حاصل اولاد و غیر
عذربرده آرای عمومیه به مناجت لزومی دارحوالک توپیخ و تصریحی
لازم‌دن ایدی . حریک بدایتلرده مجلس اعیان و مبعوثان موجود ایدی
و کرچه بعض اوراق حواه‌نده کورولذیک و جمهار ، میونلر ، اهالی
طرفدن منتخب اولیوب بجهتک ، ولایاه کوندردیک و یا محلل نججه تعین
ایتدیکی منحصری و باوالیلری طرفدن تعین ایدلش اولسون بنه بو
وطنک اولادی اولدقلدن هر حالده وطنلریک سعادت وسلامتی لظر
مطالعه و اعتمت آلمعقوله شبهه اولونه مازدی .

لله اخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْأَرْضِ إِنَّا إِنَّا لِرَبِّنَا لَمُسْكُنٌ
وَإِنَّا إِذْ أُخْرِجْنَا مِنْ بَيْتِنَا لَا نَحْنُ مُعْذِلُونَ

دول اسلامیه به قارشی حرب عمومی به اشتراک خصوصیه برقرار
انخاذی ایچون نه بوایکی مجلس آرایه و نه در خارجین برقرار که مطالعه
مراجعت ایدلشدرا .

بشدت استبداد زدن بحث ایله علیه نده محق غیر محق مقاله لر تحریر
و اعلقله ایراد ایدیلن خاقان مغفور عبدالحمید خان نانی بیمه ۹۳ سقراپتک
اجراسنه دائر آیات گریه و احادیث نبویه ایله و شیع مجاس مبعوثاند
آل دینی متبوعه او ذرینه حرب قرار یخی قبول ایده رک مشؤلیت خریبه بی
ناماً نعمده سنہ آمامشدر.

حرب عمومیه ملتک ارزو سیاه کیرشیادیکی ادعائندۀ بونو نانلره
دینیا به بیلر که: ۹۳ سفر ندن بالقان محاب به سنک ظهوریه دکین هر سنه یعنی
آرناؤ و داق، کرید، جبل دروز، ماکدو زیا و حوالی سازه ده تحدث ایدن
وقایع اوزو رسنه کرانله سلاح آتنه آلمش، ۳۱ یونان محاب به من خانیاتی
هنوز تلافی ایده هش، بالقان هزیتندن بر قاج آی اوی قور تولش بر ملت
و خصوصیه مملکتی بر اشار استیلا سنه اوغر ادیغندن اوته یه بری یه التجا
ایده رک بالاخره حال بری شانیده مملکت و قریلزینه عودت ایش، مسکن
ومأوالری مبدل دماد اولمش اولان خلقان بر جبر و تضییق ویا آمر
محبیر اولدیقه داول بسیله تخت سلاحه کلیه مجکاری برا امر آشکار درد.
دولتیجه خربه قرار و بر مک ایجون اهمیتاه نظر مطالعه یه آنه ورق
عریض و عمیق تدقیق ایدلی بی لازمه دن اولان شرائط اساسیه
گوزدن کیره مل :
کلیه

۱: بولونلان حل ووضیت — مشروطینک اخراجندن اول و
سوکرا ظهور ایدن و قایع مختلف دن ناشی هر سه سلاح آتشه آشان
افراد ملت یووگون و بیتاب بر حالمه ایکن احتراماته قربان کیدن روم
ایلندکی بالقان سفرنده حرب . خسته لق و ضرورت الجا آسیه واقع
اولان نفقات ولوازمات ، اسایجه ، جیخانه و وسائط حربیه جه دوجار
اولمان خایعات و مغلوبیت . خزینه نک بو شانی و تایعات مادیه نک هنوز
تلقی ایدنه مدیکی بر زمانده حربه کبر مک موافق عقل و حکمت
اوله ماز .

۲: وسائط قبله — آلمانیا ، فرانسه و حتی رومانیا ، بولغارستان
و صربستانده پایله جوی حرکات عسکریه ایله آناملوی و عربستانده پایله بحق
حرکات عسکریه کلیا یکدیگر ندن فرقیلدر . هر دوست . حدودی
اوژرنده کی تجھند موافقه متھی شمندوفر ختمومنه مالک اولدوغندن
عسکری ، حرب منطقه سه داخل اولق ایچون یاماش آ بر کونلک بورویش
اجراسه بجبور اولور و یا شمندوفردن جیقدقدن سوکرا اوتوهوبیل
ایله سوق ایدیلیر . حرکات سوق الجیشه ایجا بانندن او لهرق بر موقدمدن
دیکر موته عسکر نقله اویا بزنقطعیه معاونت لزوم کورونورسه
ینه شمندوفرلردن استفاده اولوهوق نظیانده سرعت و سهولت تأمین
و مناطق حربیه ده بولونان اردونک هر نوع احتیاجی تعیین ایدیابه .
سه سفرنده قره کزه حاکم بولوندوغمزدن سوقيات و نقایابنجه دکردن
استفاده ایدلشدی .

سفر مذکوردن سوکرا ، قره دکرک حاکم ره سلر اولشد .

کرچیه حرب عمومینک بـداـسـلـونـدـه کـوـنـ وـبـرـهـسـلاـوـ سـقـیـهـ لـیـشـتـ
بـزـمـکـیـلـرـلـهـ بـرـاـشـدـلـکـلـرـیـ هـنـکـامـدـمـ رـوـمـ دـوـنـاـنـاسـنـهـ خـالـبـ وـقـرـدـکـرـ حـاـکـمـ
اـوـلـدـوـغـنـزـیـ اـدـعـاـ اـیدـنـلـرـ وـغـنـیـلـرـلـهـ نـشـرـ اـیـتـدـیرـنـلـرـ چـوـقـ بـلـوـنـدـیـهـدـهـ
بـوـمـدـحـانـلـکـ بـاطـالـافـ قـرـهـ دـکـرـ سـاحـلـنـدـهـ کـشـهـ وـقـصـبـلـرـلـکـ وـارـکـایـ کـوـمـوـدـ
مـعـدـنـیـ اوـجـاـقـلـرـیـنـکـ بـوـمـبـارـدـمـانـ اـیـدـلـلـرـیـ ،ـ طـرـبـرـوـنـهـ بـوـزـبـیـکـرـجـهـلـیـرـاـ
قـیـمـتـنـدـهـ اـسـیـحـهـ ،ـ مـهـمـاتـ وـمـالـزـمـهـ حـرـبـیـهـ قـلـ اـیـدـنـ سـیـرـسـفـاـنـهـ مـنـسـوبـ
وـاـبـوـرـلـرـلـکـ رـوـسـیـلـوـ طـرـفـدـنـ بـاطـیـلـسـیـ ،ـ قـرـهـ دـکـرـلـکـ جـنـوبـ سـاحـلـنـدـهـ
الـبـوـمـ دـیـرـهـکـارـیـ مـشـبـودـ اوـلـانـ مـغـرـوـقـ وـاـبـوـرـلـکـ وـجـوـدـیـلـهـ اـیـانـاتـ اوـلـوـنـوـرـ.
بـنـاءـ عـلـیـهـ ،ـ حـرـبـ اـنـنـاسـنـدـهـ اـبـجـابـ اـیـدـنـ مـوـاـقـعـ وـمـنـاطـقـهـ اـسـلـحـهـ وـمـهـمـاتـ
حـرـبـیـهـ وـقـوـةـ مـعـاـونـهـ سـوـقـ وـنـقـلـ اـبـجـیـوـنـ بـوـلـلـرـمـنـ ،ـ بـیـشـمـنـدـوـقـرـلـرـمـنـ وـ
سـاـئـرـ وـسـائـطـ نـقـلـیـهـ مـنـ مـفـقـوـدـ وـیـالـکـ آـنـاطـوـلـیـ قـاـغـنـیـلـرـیـلـهـ بـمـ مـقـدـارـ آـتـیـ
آـرـاـبـوـدـوـهـلـرـمـنـ مـوـبـوـدـ اـیـدـیـ .ـ

اشـتـرـالـکـ اـیـدـهـ جـکـمـزـ حـرـبـ غـمـمـیدـهـ مـلـکـتـکـ وـضـعـیـتـ جـنـرـاـفـیـهـنـیـ
ایـجـابـنـدـهـ اـوـلـهـرـقـ شـرـقـدـهـ آـنـاطـوـلـیـدـهـ،ـ جـنـوبـ شـرـقـیـدـهـ عـرـاقـدـهـ،ـ جـنـوبـدـهـ
فـلـسـطـیـنـدـهـ وـدـشـمـنـکـ مـرـوـرـ وـدـهـبـارـکـانـهـ مـانـعـ اـولـقـ اـبـجـیـوـنـ کـلـیـوـنـیـ شـبـهـ
جـزـیـرـهـسـنـدـهـ ،ـ هـنـوـزـ اـحـوـالـ وـوـضـعـیـتـ غـیرـ مـعـینـ اوـلـانـ بـوـلـغـارـلـرـهـ قـارـشـیـ
شـرـقـ تـرـاـکـیـادـهـ ،ـ بـیـزـسـفـیدـ وـبـحـرـسـیـاهـ سـاحـلـرـیـنـکـ سـحـافـظـهـیـ ضـمـنـدـهـ
اـشـبـوـ دـکـلـرـ سـاحـلـنـدـهـ قـوـتـ جـعـ اـیـمـکـ وـجـبـهـ تـشـکـیـلـ اـیـلـکـ بـجـبـورـیـلـرـیـ
قـارـشـیـنـدـهـ بـوـلـوـنـدـوـغـنـزـدـنـ بـوـ مـنـطـقـهـلـرـدـهـ آـجـیـلـهـجـقـ جـبـهـلـرـهـ هـانـکـ وـ
سـائـطـهـ مـعـاـونـتـدـهـ بـوـلـوـنـلـهـجـقـدـرـ ؟ـ حـلـزـ وـوـسـائـطـمـزـ ،ـ وـاـبـورـ،ـ شـمـنـدـوـفـرـ
وـسـاـئـرـ وـسـائـطـنـقـلـیـهـ حـاضـرـهـنـکـ مـوـجـوـدـاـوـلـدـیـنـیـ زـمـانـلـرـیـ آـکـدـیرـدـیـنـیـ

جیهیله دشمنک اغلى بىز هفتىدە قوت يېش دىرىه بىرلە جىكى بر تىقىدە يە بىرم
 قوت يېتىشدىرىمەن آيدىرە مخاچىدر . مەتقىلەرن تدارك ايدىلە جىكەڭ
 سۈك و سائىط قىليئە سرىيە اولان او تو موپىزارلە بو احتبىاجىك تعلمىن
 او لونەجىنى بىخىلىرى طرقىدن ادعا ايدىلش ايمەدە يوقىيل و سائىط نقلەتك
 استعمالى منتظم يوللارك و بىردىن متوقف و بىزدە ايسە بوبولار غىرموجود
 او لدوغۇندىن بالادە تعداد ايدىيان خىناف جىبەلەرە معاونت اىيمىون ياخىرە يە
 و ياقۇنىيەنک شرقىنە كائن او لو قىشلە يە قدر تاك خطالى آناتولى دىرىپولىدەن و
 عراق جىبەستە معاونت اىچىون دياربكار و موصىلدىن بىدادە قدر دجلە
 شەزىنە كىلكاردىن و جراپاسىن اعتباراً رات شەزىن داشاخطاورلاردىن
 اسقعادە اىتكىدىن باشقە جازە يوقىدى . بىك قىدىم اولان اشبو و - اىنەل
 نقلەنک تىددى ايسە محدود داولقىلە برا بىر سولوك آقىندىتە نايىع او لدوغۇندىن
 و بىحرانك چۈل قىسىمە آقىتى جىزئى ايدوكتىن بىلىخىركە بور
 و سائىط قىليئە اولان ئىلك و ساخطاورلولە . نايىع السېرى قىليئە وابورلىرى
 و شەمندۇفرلۇزە مالىك دولتلۇر و قابىتە قالقىشىمىق انزىجىت او لور .

مۇصرە اسياڭ اېتك خولىسيلە دەمان و غزەدىن سوق او لونەجىق
 قوتلىرە مقتضىي مەھمات و ارزاق آشىق دوه ، اسقىر و مىركى كېيى
 جاز باللە غىركەي مقدارىدە يېتىشدىرى يە جىكىدىن تىبى ئىسرايىلە حىر .
 كات عىڭىرە اجرا ايدە جىك قونك دەها بدایت حىرىدە سخىرمىت
 اىچىنە فائەجىنە شېھە ايدىلە من .

۳ : قوت - آمان و آووسىر باللە بالانفاق جىب ايدە جىكىزە
 نظرآ اىكىنجى مادەدە كۆسۈپيان خىناف جىبەلە عىنى زمانىدە ، كافى

و دشمنی نوبتیه مقندر قوت چیقارا و ب چیقارا میه جغuzzi ولزومی
قدر قوت چیقارا یاهیا. یکی فرمدیه سنه کورده عسکر لژتوهه بادنیه و حیاتی
محافظله و تامین ایده چک مالزمه حربیه و ما کولانک ناصور ته یتیشدیر.
یاهیا چکنی، حربک اوج بش شه امداد اینسی احتمالرینه قارشی
اریبه چک قوتک نوجهه و کیملره تلافی، تقویه و تجدید اولونه جفی
در پیش ایمک مسائل مهمه حربیه نک اساسیدر.

۴: وسانط و مالزمه حربیه — ملکته اعمال اولونان وسانطله
حرب ایدلیبیک، یعنی چاقاقلى تفک، قیلچ و بالا و للاقى دورینک
جو قدن ماضی به قاریشمیش اولدوغنی کوندبری طوب، تفک، جیخانه،
مهماز، مالزمه و وسانط سازه و حرب کیلری، مبایعه صورتیه
آور و بادن تدارک ایدلکده در. حربک دوامی مدنجه انسانجه ضایعات
اولدوغنی قدر اسلحه و مهماز ضایعاتی ده و قوع بولوز. حرب آنسانده
بیطرف دولتلر حقوق دول احکامی موجنجه اسلحه وجیخانه نهمانی
تلافی ایچون بو کی احتیاجان هم سانمازلر و هم ملکتله ندیکر من لر.
بو تقدیرده، اردوده طوب، تفک وجیخانه ضایعاتی ایاه حربیده
ثبات و امید موافقیت تناقض ایدر، قابلیت حربیه سقوطه باشلار.
۹۳ سفرنده اولدوغنی کی یا منابعک قورومیله دشمنله عقد مصالحه
ایمک محدودیتی حاصل اولهرق مغلوبًا صلح یا بیلیر و یاخود ۳۱۳ یونان
حربنده کورولیکی و جهه وسانط حربیه من دوچار تهیصه اولدن
دشمن مغلوب اولهرق صلح تکلیف ایدرسه غالباً عقد مصالحه اولونور.
حرب عمومیده ایسه، صربیه حکومتی هنوز موجودیتی محافظه

ایمکنه اولدوغى ، بولغارستان و زومايساده بىصرف بولوندوقلرى
جهته يكى برقق اولان آلانيا و آووستريالك بزه كوندوره جىكى و سائط
حربيه نك يوتىرى قىلى بولوندوغىندن وبالقان مخاربىسىدىن متولىداسلاخه
مهبات خايماق اويمه آزىز زمان ظرفىدىن تلاقى ايدىيامىچىكىدىن
براي تعلمىدە بولوه جىل اولونان افراده شنايدەر ، و يېپىست ، مارتن و
حتى رومايلىدە بولغاوجتەلرندن آلانان بىدانقە وغراشقىكلرى ويرلىشدى.
اسكى بىلدۈردن بىر طابور فوماندانسە ، هانكى جنس قەنكلە مسلح
أولدوغى سورمىشىم . جواباً ، « فرق ايكىلك » دېپەرك شنايدەر
قەنكلرى ياه مسلح أولدوغى ايما اېتشىدر .

بۇ كونكى مخاربىلر ، يېرقىن مخاربىسىدر . بزده دىناميت ، بومبا
بوغۇجي غاز اعماقى عېھىول ، ودىكى اردوودە حقى كەلىكتە دىنى كرڭ
بونلىرى و كرگە نەخت البحر ، طبىارە ، تىلى و تلىسىز تەقراف ، تەقون
طاڭلىرىنى اعمال ايدەجىك قابرىقە و مؤسسات مفقود اولدوغىندن اساھە
و مەبات كېيى و سائط ساڭرە حربيه نكىدە آوروپادن مبایعەسەنە مجبورىت
و ار ايدى .

درسعادتىدە ، احنياجات حربيه دن يالىكىز جىنخانە اعماقى ئەكىن
اولمالى كە ، اعلان حربىدىن اول بىنداددە اىكىن حربيه ئاظارىتىدىن آلدېن
بىرتلىقانامە دىنى ، كرڭ بىنداد دبوبىرنىدە و كرگە نىجاران نىزدىدە
بولونان كوكورت ، كەرچە ، آسىد سوافرىك ، قورشۇن و دها بۇ
ايشرە يارار اجزا و معادنك ھمان درسعادتە كوندرلىسى مىشر ايدى .
بىنداددىن كوندرىيەجىك بوقىل موادا ياه مەبات حربيه احضارى د

حرب ایدلیبی ، ایشیدنلرک معنویاتی اخلاقی ایشدر .

۵ : اسکی دیکی متفقرلاره مناسبات سیاسیه و روابط قدیمه‌ت
آلمانلاره آووسترياپلرک نه کرید مسائلنده و نه ده بالقان احتلاللرنده
بر کونا مغامن تلری کورنلرکدن باشته ، طرابلس غربک ایتالیانلر
مفرندن استیلاسنده ، کندی متفقری اوراق حسینله ایتالیايه ،
بالاسب طرابلس غربه و قوبعلان تعرضنده ماشاده بولونیشدوره .

حکومات مذکوره‌نک ، بالقان حربنک کرک بدانشده و کرکه
نهایتنده بزه هیچ برعماونتزری کورلهمش وبالعکس ، آووسترياپلر
بولنار قرالی فردیساندی جسارتلندیرمشنردی . بونکده دلیلی ، بالقان
حربندن عودتمده ، کوروشک اووزرخوبیه نظارنده زدمه کشن
اولان آووستريا آناشه میلیته‌رینک : « یونان و صربلرک بوغاوارلر دقارشی
حربه پاشلادقلری اشاده مدیه - اینوز خطی کریسنده بولنان عنانی
اردوسنک ادرنه‌یه درغرو ایلرلهمیه‌زک خط مذکوری حافظه ایتدیکی
تقدیره بوبوك بر بولغارستان تشکل ایدزک روشه‌نک استانبوله
استیلاسنه مانع اوله جغفی و بولنارستان کوچولک قالدیئنی تقدیرده روسنک
بو استیلازینه قارشی وظیفه مانعی ایفا ایده میه‌جگنی » سوپیسیدرکه
بو سوزلری خیرلله دینکلدکدن صوکرا ، « عنانی اردوسنک ادرنه‌دن
دها ایلری به کیتمک اووزرخ حرک ایلسی موافق مصالحت اولدوغنی ،
کلائلیه ایلری سوره‌زک مناقشده بولوندق . مو ما الیه بولغارستانک
بویوک اولسق التزام ایتدیکنی تکرار ایلسنه مبنی ، صرب ضابطانک
آووستريا حقنده پروردە ایتدکاری حسیانی میدانه قويارق بالقانلرده

عهانيلرئۇ دۈچۈن اولدۇرىلى ئاقىتىه آووسىر يايلرلار دوچىز او لمىجەلىرىنى
 فاسلا داولىرچە بالقان ايشلىرى اكىل ايدىشىن اولدۇغىندىن آرتق نۇرنىك .
 آووسىر يايلرچە كىلدىكىنى بىيان ايدىم . بونك او زورىنە مومنا الىيە ، بىر آزىز
 قىزاروب بوزار ارق مساعىدە طلب ايتدى . يام ساعت سوگىرە ،
 يانسىدە اسکوبىدن طائىيدىن مۇزەل تامىندە بىردا تانە آلامبىا آنانە مىلىتەرى
 كادى . بودە ، عىنى مىسەلە حقىندە مەطىمالە ، سو زۇرىمىندىن آووسىر با
 آنانە مىلىتەرى جەريان ايدىن مباختەنى حىكابە ايدىم . مومنا الىيە آووسىر با
 آنانە مىلىتەرى كىي بىر و بازاندا مەتمىز بىلە كىلدىكىنى بىيان ايدەرك و داخ
 ايتدى .

آمانلار ، شرق مىسەلەنىڭ ايچىون بىردا مەلە بومىز اىيالى قانى دوگەمك ،
 بىر مارق صرف ايجەمك و بالىكىز بىخى سەپىددە ، تۈرىستە لىيانە مالك
 اولىق و بوكا مقابل ايسە آووسىر يايلرلە ، ظاھور ايدەجىك بىر بىخى اندىن
 بالاستفادە ما كىدونيا و سىلاذىنېك ئىتىلا ايتلىرىنىڭ عخالفت ايجەمك دستور بىخى
 تەقىب ايدەرك ظاھر ئازىز بىزە مىنگ كۈزۈمك فەرىتى فوت ايجەمك شىلدەر .

آووسىر يايه كەنچە ، بودە ، روم اىيلىدە تۈر كىانىك انجىطاڭ ئىيى ئەنلىك ئەنلىك
 خاربەلىرى باشلاشىن ، روس سەرنىدىن سوگە بوسىنە هەنرىكى يۇنارق
 كىندىنى روم اىيلىدە تۈر ئايە وارث عد اىپش بىر دولتدر . اولىكى
 قەزە طاغ خارباستە ، اسىنىڭ درخاطىر ايدە مدېكىم بىر آووسىر با جىزلى
 قوماندا سىنە تۈرىپ اولان ئەجتەلە بىزە قادرلىق قەزە ئاشە ئەمپەر او لادىنى
 كىي قاتار و لىياتى عىسىكى ئاخرا جاتىنە سىدابەرلە كەنگەك او لان سەوقبات
 عىسىكى يەمنى ئىشكال و تەقىب اىپش ، هە سنە آرنادا دەلىرى حەكىمەت

سیه عابنه تحریک و مسائل سیاسیه احداشدن کری قالمامشدر .
 صوک زمازارد، سلانیک، مناستر، قوضوه ولايتلرندہ اجرا اولوان
 تسبیقات و اصلاحات انسانیه اوچ ولايتک زاندارمه می کبی امود
 مالیه سنک ده تحت مرافقه يه آنناسنه آورونا دولتلرنجه قرار ویرلش
 ایکن ، بو گفتیت حقوق جکمزانی يه مخالف اولدوغندن باب عالیجه
 رد ایدلمی اوزرینه دول معظمه نک تکلیفی قبول ایتدیرمک اوژده
 آووستريا دونامای سلانیک صولرینه کله رک لولایات ملته امود مالیه سنک
 مرافقه آلتنه کیرمسنه دولت علیه بی محبور ایتشدر . مع ماقیه بالقان
 حربندن سوکرا ، آووستريا ایله آرمند برا ایکی حکومت تشکل
 و توسع ایتمکله آووستريا ایله حدود مناسباتزده زائل اولمشدر . آنچق ،
 آماطولیدن حصة نفوذ تقسیمنده آووستريا حکومتی ده آلتنه وحواليی
 کندی نفوذی آلتنه آله پر مشکلات ایقاغندن کری طورمامشدر .

اسکی متفقره کانیجه : جنتیکان سلطان عبدالجید خان دورندہ
 رسارله و قوعبولان « قریم سفری » نده ، فرانسلری ده یانه آله رق
 معاونتزم کلش اولان انگلتره حکومتی ، عهدنده وفادار اولدوغنى
 کوسترسن و ۹۳۶ سفرندہ آیاستفانوس معاهده سیله غائب ایتدیکمز روم ایلینک
 تراکیای هری ، ما کدونیا و آرناوداتق قسمنک آنا وطنده قالمی
 ایچون برلین قونفره سی تشکیل و آیاستفانوس معاهده سی تعديل
 ایتدیرمشدر .

سلانیک زاندارمه قومانداناعنده بولوندوغم انساده واردادرک
 منصب جهمتلرندہ اوچ بچمکله مشغول اولان بولغار عمله لرینه روم

چەمى طرفىن آيىدان ساولەرىۋەن سىگر بولغارك قىل ايدىلىكى خېرى
سلاپىكە عكس ايدىز ايمىز فوق العاده تىلەت دوشن وھانى روم چەستىك
درىدىقىلە خەتلەندە ئاك آغۇر جزا تېرىپىنى التزام ايدى بىر روس مېرى
آلاني : « بىر دو كۈلن قانلىك سېبى انكلېزلىدۇ . آياسەنانوس معاهىدەسى
تعديل ايتىدىرمە منش اولىمەلردى بىر قانلىك دو كۈلىزدى » سۆزلىلە
انكلېزلى علەپەندە يك چوق تقوھانىدە بولندى . بىر صەرەلردى ، بىر ئانبارلى
روسلار ايجۇن اوقدىر مىرغوب ايدىلرکە ، روم چەتلەرى طرفىن بىر بولغار
قتل ايدىلە تكمىل روس خەابطلىرى تەحقىقاتە قۇشىارلى و بىر بولغار
چەمى اوتوز روم اولىدۇسى روس خەابطلىرى طرفىن ھېچ بىر
شىكىت صادر اوڭماز واهىت و بىرلىزدى .

احوال مېسو طەدن آكلا شىلەجىنى اوزىرە ، انكلېزلى ، منافع
سياسىەلى نىقطە نظرىن بىرە مەبىن اولىدிலر ، بىزدە ، بىر معاونىتنى
مستفید اولدق . بىرلىن قۇنۇرنىنى خاتامىدە :

C'est la deuxième fois que nous délivrons la Turquie .

دەين انكلېزلىك بودفعە دىخى :

*C'est la troisième fois que nous avons délivré la Turquie
des usurpateurs .*

دېيە جەڭلىنى طن ايدرم .

بناهـ علـيـهـ ، تورـكـيـهـ مـكـ خـىـرىـتـهـ تـأـمـيـنـ مـنـافـعـ سـاعـىـ اـولـانـ آـلمـانـياـ،
آـوـسـتـرـياـ دـولـتـلـىـلـاـ باـالـاتـفـاقـ اـسـكـ دـوـسـتـلـىـتـهـ خـصـمـ اـولـانـ هـىـنـكـ وـلـنـكـ

منفعت و مضر تی تغیر نهند عاجز اولدو قلی، یاخود قصد آنلکتی
فالا کته سور و کادنکاری استدلال اولو نور.

۶: و خصیت جغرافیه - روسیله برا و بخرا هم حدود
اولد و غمز کبی انگلیز و فرانسلر لاهده بخرا هم حدود بولوند و غمزدن
بو اوچ دولت معظمه وجیمه به قارشی آناتولی، عراق، سودیه
کلیپولی، چناق فامعه و ترا کیا جبهه لرنده و سواحل ایجاده بولوندبره
بیله جکمز قوت، بو اوچ دولتك سوق ایده جکی قوای عسکر،
ملرفندن با پیله جق سخکات تغرضیه بی توقيفه مقتدر اوله بیله جکمی؟

در دنیجی ماده ده ایضاخ ایده دیکی و جهله عند الایجاب سیر مزیع
ایله بو جبهه لره دشمندن اول قوت سوق ایده بیله جکمی؟

حربک جریانی انسانستنده، آناتولی جبهه سندن عسکر آله رقی
عراق جبهه سنه، عراقدن آناتولی جبهه سنه ایکی آیلک بور و بینشه
عسکر سوق ایمکدن متوله بور غونلاق، سفالت و مسافه نک او زاقانی،
عسکرک قوه بدنه و قابلیت حربیه منی اخلال و تنقیص ایتشدر.
حربک ادوار و صفحیات مختلفه سنده بعضا ظهور ایدن بویوک فرصتلو
وقت وزمانیله قوه معاونه نک ورود ایده مسندن ویا ورود ایدن عسکرک
بور غون و بیتاب بولونگ سندن دولانی غائب ایدیلیر. بوندن با شقه،
وسانده و منابع غمزک، او زون مدت دوامی محتمل اولان بر سفری
تامین ایدوب ایده میه جکنی ده هر آن کوز او کنده بولوند و دور مقاییجاب
مصالحه تدن ایدی.

بالعكس . آلمانیا و آوستريا ایله هم حدود بولندی تغییر دن بواپکی حکومتک تعریض نهادن اشتباوه سحل یوقنی . تورکیه ، انگلتره و فرانسه تقافته داخل اولدوغنه کوره روسیه نک نعمت دیده می اولان بولنداز لرده انگلتره ، روسیه و فرانس ، اتفاقه داخل اوله یوق سرب عمومنیک بشن سنه دوامته عجل قالمازدی .

شوحالده ، بلا تأمل و بلا لزوم آلمانیا . آووستريا اتفاقیله دول استادیه یه قارشی حرب ایدلسک نه قادر معنائز بر افر جنت اولدوغنی تظاهر ایدر .

۷ : وقایع تاریخی : وقایع تاریخی نظر اممانه آلبرسه ، انگلبرلر قارشی آبلوقه اعلان ایدن فرانسه ایمه اطوروی بر شجی نابولیون ۱۸۰۵ ده آووستریالیری آروسز تریچده ۱۸۰۶ ده بروسیالیری به ناده ۱۸۰۷ ده روسدری آیلو و فریدلاندده ۱۸۰۹ ده آووستریالیری تکرار و افر امده مغلوب ایده رک ۱۸۱۲ ده رسوله یابدینی خاربه ده موسقووه یه قدر کیتمشد . نابولیونک فلاکتنی موجب اولان موسقووه سفر ندن صوکرا ، آوروبا دولتلری مشار الیه علمیه ، اخحاد ایده رک ۱۸۱۵ ده فرانسز ارد دوستی و آهر لوده منزم و بریتان ایمتشلر و بونک اوزرینه ، نابولیون دنی انگلیز لر دخالت ایش و سنت هلن آطممه کوندر لشد .

انگلیز لرک جان داماری هندستان و بونک کلیدی مصدرد . بواپکی مملکته کوز دیکرک انگلیز لرک حریه قیام ایدن بودلنه قارشی ، انگلتره حکومتی ، - تاریخک کوستردیکی وجهمه - کرک منافع سیاسیه و کرکه منافع اقتصادیه و سائره دن دولابی بروبا بر چوق حکومتی اتفاقه

آلادق هم‌صدیته نائل اولو نجیبہ قدر حرب ایتکی و با یوتون بو یون سخواهی ایتکی ایتکی دستور شیاست انجاذ ایتکی و بو او غودده هر در لوتیات و تدایری خی اولدن احضار ایتکی بر دولتند. بناءً علیه بز، کم آلات و تامان ادواته انکلاته، فرانسه، روسیه کی اوج دولت معظمه یه قارشی حربه داخل اولاق حركت مجنونانه منی ارنکاب ایاه ذاتاً تمحارسا دیونه مستغرق زوالی ملتی، دها تصویری بیله تویلری اوربرنه جک درجهه مدهش و باش دوندوروجی بر یکونه بالغ اولان بورجلر آتشده ازه رک پاره‌لری خیالی غایه‌لر آرقه‌ستنده صرف و اسلوک ایدک.

اون بش میلیون لیرا شخصیات حربیه ایستبلیوکی زمان، هانکی قوت ایچون بو قدر شخصیات طلب ایدلادیکنی آرام‌قسرین قبول ایتدک. اداره سزاک یوزندن غائب ایدیلن طراباسن غرب ایچون هوانی او له رق بر میلیون کسورد بیک لیرا صرف ایتدکدن جو کرا حرب عمومیده ده طراباس غرب خیالاتی آرقه‌ستنده ینه بر چوق پاره‌لر دوکدک. واهم تشکیلات خصوصیه لره ربط قلب ایده‌رک پاره‌لری اولو قلردن آقیدق.

واقع ناریخیه نفلزاً، بو حرب عمومی بداینترنده با، انکلیز طرفی التزام ایتک ویا، صوک رادمه قدر بیطرف قالمعه چالیش‌مق بزم ایچون اهمیتله نظر مطالعه یه آنهجق ایکی مسٹه ایدی. علی الحسوس بالقانترده بولغارلرک وضعیتی هنوز مجھول اولدی بیکی و کلیبو لی شبه جزیره‌ستنده انکلیز لره حرب ایدلادیکی بر هنکامده بولغارلر دول انتلافیه طرفی التزام ایده‌رک کلیبو لی مدافعته بولنان اردونک یانه و یاخته دوغری تجاوزه باشلامش اولدقلرینه کوره احوالک کسب ایده‌جکی شکل ورنکی در پاش

ایمک ایجاد نماید . بالآخر حربندن صوکرا . قارشیمزده ایکنجه
روسیه اوله زرق بر بولغارستان ظهور ایش او له یقندن الک مهم شفاه مزدی ،
بولغارلره قارشی قوتی و متبرسر بولونق خصوصالمری تشکیل ایتلی
ایدی .

بیطرف قالدینمزحالده قرال قسطنطین زمانده کی یونانستانک اوغرا .
دینی وضعیت و عاقبتی نظر مطالعه به آلان بمضیلوینک ادعه الری . وجهه
حکومت نهانیه نکده عنی حالت دوچلر اوله جنی و بناء علیه . استانبولی
محافظه ایجون حرب عمومی به کرمک بزرجه شیر قابل اجتناب بر کیفیت
اوله دوغی ایلری سودولمکده ایسه ده آلامانیا ایپرا طورینک همشبره مسی اولان
یونان قرالیجستنک تائیزیله یونانیلرکده تورکار کی آلامانیا . آوسه
اتفاقه داخل اوله رق قوتلرینک دها زیاده آرناجنی در پاش ایدن
سیاسی انکلیز لرجه و دیزمه لویی الده ایتدکدن صوکرا یونانبلداوزربنه
تضییقی آرتدیرمق ، افتخاری حال دایجانب ، صاحبدن گورولشد . اشو
تضییقات نتیجه مسی ، آلان طرفداری اولان قرال قسطنطینیه ترک ناج و
نخت ایتدیردی . یونانیلری گندی اتفاقلرینه ادخل ایدن دول ائلا .
فیه . قوتلرینی تز بید و ماکدونیاده سربیتی حرکتی نامین ایلریلر .
بیطری فلغهزی شفاهه ایتدیکمزه نظرآ . مازوربا باتا فاقلرنده انکی
دفعه هزینه اوغرامش اولان روسیه حکومتی ، بو مدت خلر فنده
آناظولی به تعرض ایجه جکی حفته بزه تأمینات ویردرک قافناسیاده کی
قوتلرینی گندی غرب جبهه سنه سوق و نقل ایمک مجبوریتنده بولوندیندن
آناظولیدن امین بوله جق ایدک .

پنه بیتلر فاق زمانند ، انگلیز و فرانسلر لک روسله ال ویرمک
و بوغازلری سیمک ایچون جبر استعمالیه قیام ایده جکلری و بینتلر فلمزی
طائیه چتاری فرشیده من ، پایسال جق تضییق نایجه ستدہ دولت علیه نک ده
آورستیا ، آمانبا اشاقنه داخل او له رق دشمنلر ک سب قوت ایتنی ،
مالحفله سنه مبنی حکمدن باقت او له جق و بونانیلر پایسالان جبر و تضییق ک
بو مالحفله بناه بزم حقیبزدہ تطبیق ایدلیه جکی اغلب احتمال ایدی .
انگلیز لر لک اشاقنه داخل او له یافمزه کوره ، بالطبع بزه تأمین ایده جکلری
منافع سیاسیه و اقتصادیه سوک زمانلر ده آمانلر کله نین حکومتیا بادقلری
معاهده خنیه ایله بزه پایسالان و سوک دفعه طلعت پاشامک برلینه کشمئی
موجب او لان دس سایه متابه او له ماز . چونکه ، انگلیز لر عهدلر نده
وفا کار درلر . پنه بعنیلری انگلیز و فرانسلر لک استانبولی زوسله وعد
ایتدکلری میدامه فویارق پا تختی قورنارمک ایچون حرب عمومیده آمانلر
طرفی التمام ایتمک مجبوریت قطعیه سی آلتندہ بولوندو غمزی ادعا ایدیو دلر .

١٨٩٤ تاریخنده بلجیقاده چیقان بر رساله ده ، استانبوله روسلر
تورکاره خلف او لو ب آیا قلر ندن برخی بوغازلره و دیکرخی اقصای شرقی
دکرلرینه وضع ایدرلر سه مدینت اسکی دنیادن یکی دنیا به هجرت مجبور
او له جنبدن روس استیلا سنه کارشی استانبولی محافظه ایچون بالفان
حکومتلرینک بالاتحاد صرف مانصل غیرت ایتلری و جیه دن ایسده
بونلر کده آرالر نده کی رقات اشعادلرینه مانع او له وغندن آورد بادولتلر .
پنه تشکیل ایده جکلری نه
استانبولک محافظه و خمایمه توصیه او لو نمقدمه ایدی . استانبول و

بۇغازلرک روسىن دوستىرلەك قىرىدە كىركى بىر دوس كولى اولمى، آورو. با دولتلىرىنىڭ منافع سىياسىه و اقتصادىيەلىرىنىڭ كىلماً مەسىر اولدۇدىن باشقا روسىلرک سوپىش قىالى، يېغىن اولان مەلکەتكۈزۈچە صاحب اولىلىرى انىكلىزىلرلەندە مىسىزدەكى مەقىتلىرىنى قىطۇياً منافى اولدۇغىندىن انكىلتەر و فرائىسەمك، استانبۇلوك روسىلە انتقالىنى ھېبىچ بىر زمان مساعىدە و مسامىخە ايدەمې جەڭلىرى بىر امىز آنىكار ايدى.

ئىھ سەفرىندە، آياسفانوسە قىدو كەلەش اولان روسىل، انىكلىزىل قورقاۋىچ اولىسىدىي عجىباً استانبۇلدىن چىقارلار مىدى؟ ئەصر لىر دىنلىرى روسىلرک استانبۇلدا كۆزى اولدۇغى انىكار اولو نەماز. فقط، بۇ كامانع اولان قۇتۇزۇن زىادە، آورو با سىاستى دەكلىپىدر؟ حق روسىلە لەنلەنارلارك آرەمىي ابىلىشىدە كەن سو كىرا وارىن، بۇغاز طربىلار بىلە قۇلا يېجە. استانبۇل اوزىرىنى بىر وەرك اىمچۇن روسىلرک بولغا ادارلە او بوشۇدۇغى غىنۇنەلر تىپ و بوبابىدە آنارتلاش ابراز ايدىن انىكلىزىلر دەكلىپىدر؟

٨ : اهالى اىلە حەكىومت آرەستىدەكى رابطە و نجىبت مەتقاباھ -
ئالىك عنانىيە، عناصر مختلفەدن مىركب اهالى اىلە مەسكۈن اولىوب
حىرىبىدە سلاح استعمال ايدەجىنك واسطە دىنى اهالىدەن جىلب اولنە حق
افراد اولدۇغىندىن حەكىومتك، اهالىسىنىڭ توجىھ و اعتمادىنى مەظھەر اولماش.
بۇلۇنىنى اىمچاب ايدى كەن مەلکەتكەن توشىمىندا حەكىومتە قارشى عدم
اعتماد موجود ايدى. سورىيە و خەلقە عەرافىيەدەكى عىرب اهالى، حەكىومت
علەپەنە تىخىيىك ايدەلەكىدە و حەكىومتك معامالات واجب را آتنە نەلزى استەنخاف
ايلاھ باقىقىدە ايدى.

پنداده کیتیدیکم صرہدہ ، ابن السعوددن شہید محمد فاضل پاشا یہ
کلن بر مکتبی او قودم . بو نده : اتحاد حکومتی ابن الرشیدہ من
ایستدیکنی ویردیکی حالدہ حقدمہ بر بدھی شیخنے پاپلمسی لازمکن
حرمتہ بیله مظہر اول مدینغمدن دولاپی جو جو قلدن منشکن حکومتہ
اعتماد ایدہم ، عبارہ سی محتر ایدی .

عراقدہ الدہ ایدیلین بیان اسماء لردہ ، تورک و رکنکلیز لرہ
تابع اول مشز ، هبھی بزرگ اسارت ، اسارت ندر ، عرب ملکتاری
سانان تورکلدر . بغداد قول اردوستنک ارض ضرور مه دو فرو حركی
انسانسندہ ، تورکلر ، اهالینک حیوانلری و بینہ جکلری جزاً الفرندن
آل دیلر ، قادیلری بیواہ و بیکس بر اف دیلر . عسکری ، سرت شہو له
کوتوروت او زادہ ایلاف ایدہ جکلر دن قطعانہ بولنان تورک صنابطا تی
اول دیروپ ما والر کڑہ عودت ایدیکز . دینلر ، حکومتک منون ایدہ مدینی
اهالیدر . ساختہ صداقتیاہ بن شعور . حربیہ ناظری ، هیچ کیمسہ به
اینانما یہ حق صورت نہ اغفال ایدن بصرہ لی نقشب زادہ طالب بصرہ
ولایتندہ اوینا یافی روں دہ باشقہ در .

طالب حقنده کی سوہ ظنک ازالہ سی توصیہ اولونقدہ ایدی . جبهہ
حربہ جیقارہ بیل دیکمز یڈی ، سکر بوز عسکرہ آرقہ دن ، یاندن آتش
ایدنلر ک عربلر اول دو غی حربیہ نظار نہ بیلیور لدیکی صرہدہ ، جہاد
اکبر اعلانی ماستیلہ بزہ قارشی سلاح استعمال ایدن بدوبیلر ک ، صفائح مزہ
داخل اولہ رق دشمنہ حرب ایدہ جکلری نی بازانلر عیجا ہامنی اسائے
استناد ایدی یور لردی ؟

بدایت حیریده . عراقده برلی افراد محاربه خصمن فرار ایتدکلری
جـتـلهـ الـدـمـ بـلـ آـذـ قـوـتـ قـلـشـ اوـنـدـوـغـنـدـنـ برـ مـهـدارـ کـرـدـ کـوـ کـالـوـسـیـ
کـوـنـدـرـمـنـ مـوـصـلـ وـالـیـسـ سـلـیـانـ نـظـیـفـ بـلـ اـنـدـیدـنـ وـجـاـعـتـدـمـ .
بوـخـصـوـصـ اـبـیـحـونـ دـهـوـكـ تـضـاسـنـدـهـ جـمـعـ اـیـنـدـکـلـرـیـ ۷۰۰ـ کـوـکـالـوـ ،
ترـهـدـهـ وـکـیـلـلـهـ حـرـبـ اـیـدـهـ جـکـلـرـیـ مـشـارـالـیـهـ اـسـتـهـنـارـ اـیـنـدـکـلـرـیـهـ ،
انـکـلـیـزـلـهـ حـرـبـ اـیـتـکـ اوـزـدـهـ بـصـرـهـ بـهـ کـیدـهـ جـکـلـرـیـ کـنـدـیـلـرـیـهـ بـیـلـدـرـلـدـیـ
اوـزـرـیـنـهـ ،ـ وـ انـکـلـیـزـلـهـ اـبـیـ اـنـسـانـلـدـرـ وـ بـزـ اوـنـلـهـ خـوـشـ کـیـنـیـزـ ،ـ وـزـ
آـلـیـ وـبـرـیـزـ ،ـ دـبـدـکـدـنـ سـوـکـرـاـ دـاـغـلـمـشـ اوـلـدـلـرـیـ رـسـمـیـ تـافـرـاـفـلـهـ
نـابـتـدـوـ .

خـاقـیـ جـهـادـهـ تـشـوـیـقـ اـبـیـحـونـ بـجـهـدـلـرـدـنـ فـتوـیـ اـیـسـنـیـلـرـهـ بـرـجـهـدـهـ :
ـ جـهـادـ اـکـبـرـ عـمـوـمـیـ اوـلـهـ بـیـلـیـزـ ،ـ خـصـوـصـیـ اوـلـهـ مـازـ ،ـ دـبـدـکـ جـوـابـ
رـدـ وـرـوـ .ـ اـیـتـهـ بـوـ وـجـهـلـهـ ،ـ حـرـبـ اـیـدـهـ جـکـیـ نـجـیـلـ اـبـیـانـ اـهـالـیـزـدـنـ
بـرـ قـسـمـنـکـ مـعـنـوـیـانـ قـیـرـیـقـ ،ـ عـقـیدـهـسـیـ بـوـزـوـقـ اـیـدـیـ .

بـصـرـهـدـهـ ،ـ طـالـبـ نـاـشـرـ اـفـکـارـیـ اوـلـانـ ،ـ دـسـتـورـ ،ـ غـنـتـهـ سـنـکـ
حـکـومـتـ عـلـیـهـ باـزـدـیـنـ بـنـدـلـرـ ،ـ بلـکـ جـرـانـ اـجـنـیـهـنـکـ قـوـالـانـدـیـانـیـ
لـانـ وـتـقـوـهـاتـهـ مـالـیـ اـیـدـیـ .

بـقـدـادـ نـقـیـبـ الـشـرـفـ سـیدـ عـبـدـالـرـحـنـ اـفـنـیـاـهـ مـبـاحـثـ اـبـدـرـکـ حـضـرـتـ
پـیـغمـبـرـ کـنـشـرـ وـتـأـسـیـسـ بـوـیـوـرـدـقـلـرـیـ اـحـکـامـ دـبـیـهـ وـشـرـعـیـهـنـکـ تـأـمـینـ
دوـامـ وـتـشـدـیدـ بـقـائـمـنـکـ قـوـمـ نـجـیـبـ عـرـبـهـ عـانـدـاـولـدـوـغـنـیـ ،ـ بـوـ اوـغـورـدـهـ بـلـکـ
جـوـقـ عـجـاهـدـیـنـ عـرـبـ اـفـنـایـ وـجـودـ اـیـدـکـلـرـیـ بـیـانـ وـھـبـلـدـنـ سـکـرـاـ
ظـہـورـ اـیـدـوـبـ عـینـ دـینـهـ مـتـدـیـنـ ،ـ عـینـ شـرـیـعـتـ اـحـکـامـهـ نـابـعـ اوـلـانـ وـبـوـ
دـینـکـ اـمـرـ مـحـاـفـظـهـسـیـ خـصـوـصـنـدـهـ آـلـیـوـزـ سـنـدـنـبـرـیـ قـانـلـبـیـ اـبـنـارـ اـیـدـنـ

تورکاره قادنى عربلوك منشکر اولملرى لازمەدن اىكىن اشبو اىكى غصىر
سلم آزەستىدەكى اسباب ئفاق وشقاقى سؤال اىتىم .

جواباً مشار اليه ، اخيراً حكومت مركزى يە جە التزام اولو نان ادارە
و معاملاتىك اىكى غنصر آزەسنه القاي ئفاق ايلدىكى سوپىلى .

بو حوالىدە ، عدم مركزىت و عربستان ، سورىيە و عراقدە
لامىزى يە فىكريتىك اوياندىقى تارىخىدىن بىرى تالك عثمانىيە دەمتىكىن عناصر .
مختالفە حكومتە قارشى عدم اعتماد حىى پورده اىتش اولدوغۇندن
حكومت مركزى يە ، عربلىرى اغفال واسكان ايجون بىرادارە خصوصىيە
ولايىت قانونى احداث و تطبيق و عراق اىلە سورىيە دەن بىر داتى سەناتور
انتخاب و تعين ايلىشدەر . بو قانون موجبىجه ولایت انجمنلىرى تشکيل ،
مامۇز و كتبە تعين اولنەرق بلدىھلر وارداتىدەن افراز اولو نان بعض
حصەلر و ساھىرە اىلە بىر دە واردات كۆستەلىش درك ، بو واردات آنچىق
قانونك تأمين ايتدىكى مامۇزلارڭى مصرفى تىلافي اىلە بىلدىكىندن بو
تشىكىلاتىدە ولايتلرگ اعمار و ترقىسىنە ، ولایت خلقنىڭ تأمين رفاهىنە
نافع بىر جەت كۈرۈلەمىش اولىسىنە مېنى عەموم ولایتلار ايجون على التخيين
سنوى ٧٠ : ٨٠ بىك لىرا مصرفى موجب اولوب مملكتە هيچ بىر
فائىدە تأمين ايدەمەن بوقانونك تطبيقىدىن صرف ئظرى ايدىلىنى تصرفى انتاج
ايدەجىكى ٣٣٠ سنەستىدە بغداددىن داخلىيە نظارىنە يازدەم .

بغداد ولايىتى داخلنەدە كشت و كىزار ايتدىكىم انسادە ، هە بىر دە
عدلەيە حقىنە او زون او زون شكارىتلىرى ايش-يتىم . اجرا آت عدلىئەنك
عادلائە او ماماستىدە ناشى عوم آزەستىدە عدلەيە دەن شكارىت مەم بىر مسئۇلە
حالى آمشىدى . بغداد ولايتنىڭ احوال عومىيەسى و بونك اصلاحى

حقنده سنه مذکوره حزیر ائته داخلیه نظارته تقدیم او لو نان لایمه نک
بر ماده سنه : د عدیه دا ره سنه ویر به جک بر ٹیاته عشار خلق
دعوت ایدله عدیه دا ره سنه کیممه نک ایجون اشبو دعویه احابت
ایگزلر ، جله سی خزو ایده

قایتو لا سیون نزک الفائنه دا ره داخلیه نظاره سدن آنان نلفر اقامه و ن
صوکرا عدایه نظاره سدن کلن دیکر بر نلفر اقامه و ده ، قایتو لا سیون نزک
الفائی مناسبیه تبیه اجنبیه دعوالری عما کعنیه ده (ذوقت ایدله جکنندن
بعداد مأمورین عدیه سدن بدلیل لازمکنلر او لدوغی حاده اشعاری
ازبار قلنسه نه مبغی یازیلان جوا اسنا مده مأمورین عدیه اک کریده
واک عفیف مأمور لردن او لسنله بله هیچ بر دولتك ، نه بزم خراب
عدیه دا ره لرینه و نده جب خانه اخناد ایدیلن ابریه لره بعملی
کوندریه جکلر بی علاوه بیان ایلشدم .

بالاده ، سکز ماده ده تعداد و تفصیل ایدیلن خصوصات ، حرب
حقنده فرار اخنادن اول سنجیده میزان تدقیق ایدله رک حاصل
اوله حق نتاجیه و ملکتاه اهالینک قابلیت هر حسابات مادیه و منوبه سنه
نظرآ حرب عمومی بدایتلرنده بر خود حرکت تعیین و تقریر ایدلش
اولسیدی ، غیر قابل تلافی خسایات و فلا کنله میدان و بر لئه مش
اولوردی . مع التأسف ، وطنبرورک کسوه سی آلتنه اجرایی جناب
ایدلرک محصول اختصاصات وجہی اوله رق وطن و ملت فران ایدلشدن .

انور پاشا و طرفدار لرینک ملی مفکوره خیالاتی
مشروطیتیان بزار طوع ایدن و ملی مفکرده ، کله سنک مدلول

حقنده سنه مذکوره حجز را شده داخلیه نظارته تقدیم اولویان لایحه نک
بر ماده سنه : « عدایه دائره سنه ویریله حک بر میافه عشار خلق
دعوت ایدلیه دائره سنه کرمه نک ایچون اشبو دعوه احابت
اخترلر، حله سی محرر ایدی .

بالاده ، سکن ماده‌ده تعداد و تفصیل ایدیلان خصوصات ، حرب حقنده فرار آخاذندن اول سنجیده میران تدقیق ایدیلدرک حاصل اوله‌حق نتایجه و ملکته اهالیت قابلیت محاسبات مادیه و معنویه سنه نظرآ حرب عمومی بدایتلرند بـ خط حرکت تعیین و تقریر ایدلش اولسیدی ، غیر قابل تلافی ضایعات و فلا کتلره میدان ویرلمه مش اولوردی . مع التأسف . وطنبروک کسوهـی آلتـنده اجرای جنایت اـدنـلـرـک مـحـصـولـ اـحـتـراـصـاتـ وـجـهـلـیـ اـولـهـرقـ وـطنـ وـملـتـ قـرـبـانـ اـیدـلـشـدرـ.

انور پاشا و طرفدار لینک ملی مفکوره خیالاتی
مشروطیتله برابر طلوع ایدن و ملی مفکوره کله سنک مدلول

و معنای حقیقی بیانش اولیدی ، بالقان فلا کتلرندن صوکرا خجاله
قاپیامیه رق ملکتک و ملتک ترقی ، احتیاج و سعادتی تطمین ایمک
خصوصلری احضار اولونور و سنه لردنبهی حریله بی تاب بر حاله کلن
افراد ملتک بر مدت راحت نفس آلدیرمق چاره لری دوشون نولورایدی .
آلتی آی اول مشئوم بر حربدن چیقارق وضعیت الیه ایچنده چیرینان
افراد ملتک ملی مفکوره می . آنچق وضعیتی اصلاح و نائل رفاه
اولمقدن باشقه بر شی اوله ماز .

بز ایسه ، خیالات زه رنک و وسعت و بره رک - ۳۳۰ سنه می
کانون اولنده انور پاشانک بیک مشکلاته اسارندن تخلیص نفس ایده .
بیلدیکی صاری قامش هزینه تک روسلره بخش ایتدیکی موقفت نتیجه می
اوله رق دشمن اردوسی ارضروم ، طربزون و ارزنجان ضبط و منطقه
استیلاسی صو شهرینه قدر توسعی ایلدیکی ، انکلیز لر ، بغداد کشمکشانده
سامرا ایله تیکریت آرمه سند و فلسطین جبهه سند بولوند قلری صرده
- ایرانی دین قرده شلو منک تأمین استقلال یتلرندن ، هندستان و توران
ایلار به طرابلس غرب ، برقه و قافقاسیه ده بولوان مسلمان لرک آخادرندن
ومصر ک استیلا سندن بحث ایده رک طاقلی رویار کوردک .

« بره سرت - لیتو و سوق » معاهدہ سیله باطوم ، قارص وارد هانک
بزه ترک اولوندو غنی تبشير ایدن آغز لری اویمک . نیوبیلیون اولمی
قور مق . دشمنک اشغال ایتدیکی جبهه لری ملتندن صاقلامق . جناف
قلعه مدافعتی و کوہ الاماره موقفتی هرات آخاذ ایده رک چوق شرقیلر
سویمک . ظفر نهائی حفته ، نیکینلرکی حافت در جهسته واردیرمق .
عنهانلیلرک اسکی دور لری خی در خاطر ایتدیرمک ایجون غالیجیا ، رومانیا و ماکدو .

و معنای حقیقی بیلمنش اولیدی ، بالقان فلا کتلرندن صوکرا خجاله
قاپیلمیه رق ملکتک ملتک ترقی ، احتیاج و سعادتی تطیین ایمک
خسوسلى احصار اولونور و سهاردنبری حریله بی تاب بر جاله کلن
افراد ملتک بر مدت راحت نفس آلدیرمچ چازمکی دوشونولورا یدی .
آلتی آی اول مشیوم بر حربدن چیقارق وضعیت الیه ایچنده چیربینان
افراد ملتک ملی مفکوره می . آنچق وضعیتی اصلاح و نائل رفاه
اولقدن باشنه بر شی اوله ما ز .

بز ایسه ، خیالاتیزه زنک و وسعت و بره رک - ۳۳۰ سنه می
اکانون اولنده انور پاشانک بیک مشکلاته استارتدن - تخلیص نفس ایده
بیلدیکی ساری قامش هزینتک رسکره بخش ایتیکی موقفيت نتیجه می
اوله رق دشمن اردوسی ارضروم ، طربزون و ارزنجان ضبط ومنطقه
استیلاسی صنو شهرینه قدر توسيع ایلديکی ، انگلیزک ، بغدادک شالنده
سامرا ایله تکریت آرم سنده و فلسطین جبهه سنده بولوند تاری صرمه ده
- ایرانی دین قزده شلر مزک تأمین استقلالیتکردن ، هندستان ڈوران
ایلر به طرابلس غرب ، برقة و قافتاسیه ده بولوتان مسلمانلرک اتحادندن
ومصرک استیلاسندن بحث ایده رک طاتنی رویالر کوردک .

« برهست - لیتووسق » معاهدہ سیاه باطوم ، قارص وارد هانک
بزه ترک اولوندو غنی تبیه ایدن آغاز لری او بیک . تبولیون اولنی
قورمق . دشمنک اشغال ایتیکی جبهه لری ملتندن صاقلامق . چناق
قلعه مدافعتی و کوئالاما ره موقفيتی فرات اتخاذ ایده رک چوق شرقیلر
سویلک . ظفر نهائی حتفنده ، نیکبینلکی حاقت درجمنه واردیرمچ .
عثمانلیلرک اسکی دور لری خی در خاطر ایتیکی ایجیون غالیچیا ، رومانیا و ماکدو .

نیایه کوندریلن قول اردولرک مکاری بیکرلری ویستول ، خوئوواردار
تهرلرندن صو ایچه جکلریخ مع الاقیخار غز تمله اتلان ایده زلک مانی
اخفالدن کری طور مامق . الله بولنان قول طودان هرجبهده دشمنلری توفیه
کاف او لدوغندن قرق کلیساده بوش طودان قول اردومزی متقدله منه
برای معاونت غالیچیا به کوندرمکده محذور او لمدینی کل غرورد و سرو رله
جراند يومیه ستونلرینه سیکرلرک قبول مزی دشمنلره آجیق برافق .
۳۲۹ سنه سنه ، توک قافی دوکورک استردادبته موفق او له بیلدیکمز
دیتوقه قضائی ، آلانلردن کوردیکمز موهم لطف و کرم مه ابلنده
بولنارلره اهدا صورتیه بخونانه ساختلر کوستروب زوالی ادرنه نکده
وضعیتی تهلكکده برافق . مختلف جبهه لری قابانه حق و مکن او لدوغی
قدر دشمنلرک ایلری شنه مانع او له حق اوچ قول اردومزی ، غالیچیا به
ودونکی دشمنز او لان بولنارلره برای معاونت دومانیا و ما کدونیا به
سوق ایدرک يك قیمتی توک قانلرینی جانیانه بر صورتنده دوکورمک ،
ملنک مقدراتی المزه آله رق ملکتی کند منه مالکانه اتخاذ ایلک ...
ایشته ، عفوی غیر قابل بوسیاسی و عسکری خعالر ، خیالبرور لک مشروم
نتیجه لریدر .

بر قول اردونک غالیچیا به کوندرلریکی آناده کوپریده راست
کلدیکم بیوک ذواندن بری ، بوباده مطالعه می سؤال ایلدی . جواباً :
مختلف جبهه لرده دشمنلرک موقیتیه ایلری ایدکاری بر زمانده کندی جبهه .
لمزی آجیق برافق درق متقدله معاونته قیام ایچک بزم اینجون بالعلم
و خیم بر جنت او لدوغنى سویادم چناق قلعه ده ، عنانی و آوست بیاعسکر .

لری ، بر ارد و برمات افرادی کی آرہ لرنده تأسیس اخوت ایتھگار مدن
آلان عسکریاھدہ بو اخوتک وجود بولی خستنده قول اردونک
فالیچیاھ سوقی و متفقله معاونت ایفاسنک مصیب اولدونگی ، داخلی
جهہ لزدہ دشمنی تو قیف ایده جک قدر قوتک موجود بولوندو غنی ادعائی
کمال یاں و حیرتله دیکاھدم .

اردولر رجعت ایدرکن ابراز تائز و تاھف ایدنلره قارشی ، اردولرک
هر یزده موفق اولدوقلرینی ادعا ، بوجرب عمومینک نهایتندہ مظفر
حکومت عنایتی برای تبریک ، اقطار جهاندن بر میلیون مسلماً نک مکبیه
کله جکلارینی و بونلرک صورت اسکان و اعاشه لرینی تامین ایتك اسبابی
شیدیدن تامل ایلک لزومنی مفتخرانه بیان ایدنلزدہ اولدی .
عجیبا ، بوقبیل بیاناتده بولونانلر ، انکلیزلرک متارک شرائطی غزنہ لرده
اوغودجہ یوزلری قیزاره رق صحیح او ما زلرمی ؟ بالقان حرbi لکه سنک
سیلادیریاھ جکنی و ردیبان ایدنلر شیدی نزہلرہ قاجدیلر ؟

روس انقلابندن صوکرا مصالحه یا پیلوپ برکرہ روسلرک ایشن
چیقمنی متھا قب ، اشتالاخیلرک قوتلری تناقص ایده جکندن شرق
جهہ سندن غرب جہے سنه نقل اولونه جق آلان قوتلریاھ انکلیز و فرا -
نسزلرہ آغیر بر ضربه ایندیریاھرک صلح عمومی یہ تقرب ایدیاھ جکندن ،
روسلرلہ مصالحه دن صوکرا ، او ده سادن اوں ، شکر و باطومدئ
غاز کاھرک مضایقہ نک تھوین اولونه جفتندن ، دول اشتالافیه اتفاقہ داخل
اولان آمریقا لیلرک ، و سائط نقلیه نک فقدانندن و تخت البخترلرک آمریقا
دن آوروپا یہ و قوعبو له جق نقلیه آنی صوک درجه ده اشکال ایده جکندن ،
بر میلیون آمریقا عسکرینک آوروپا جہے سنه نھلی سنہ لرہ متوقف بولو -

ندوغندن ، آمریتالرلک دمیر اوچاقلرندن يېشىمىش اولمىرى حسبيلىه
قيمت و قابليت حربيەدن محروم اولدوقلرندن بىخت و بولنلىرى غزەلرلە
اعلان ايدىلر و بالخاصه بودا دىللەنده سو كىدرجه ده اسىراڭ كوسىزلىرلەك
چوق اولىشدۇ .

ناپلىشك شەئالىدەكى جىبەنك و جەتنىدىن اول ، مخارىبەدە ايلرى و كرى
يىتمىك ايمبابات حربىەدن اولدوغندن ارضى الله واسىعە بىر قاج كىلو
مترە كرى چىكلەتكەدە مەندۈرما اولمىدىقنى و داشمىنڭ شامە ، حلبە مواصانى
اون بىش سەنە يە متوقف بولۇندوغنى غزەلرلە نىش ايدەرك خافى اغفالە
قىام ايدەك . حالبىكە ، اون بىش كون سو كرا انكلېزلىك شامە و بىعده
حلبە كىردەكلەرنى يېنە عىنى غزەلرلەدە كوردىك . شوكتىناه افندىزلىك قوما .
نداسى بىخش ايندەكارى اردو و دۇنانماي ھاييونى حسن استىخدام ايندە
يىكىندىن بىخىلە مجلسىزدە آققىش طوقانلىرىنە طوتولان «ھەر جىبەد» اردوى
ھاييوندەك موققىتلەندەن دەم اورەرق فريق و بىعده بىر ئىملىق فريق رېنجلەرلە
تلطيف بويورولدوغنى اردو دەكى آچ چىيالاق عسکرە ابالىڭ اباھ اعلان
فخر و سرور ايلىن ، نەھاۋەلە شرف ملىت اوغۇرندە بى كىناھ اولااد
وطن قانلىرىنى ايتار ايدىرگىن بوغاز ايجىنەدەكى كاشانەسىنى تپرىش و هيكلەرلە
تىزىن ايدىن ياش قوماندان و كىلى عىجا شىبىدى زەددە مەباتىساز در ؟
مسئولىت كەندىسىنە ئاند اولمۇق اوزىزه انور باشىابە سەلاحىت
و بىردىك دىيىن بىناظر سابق ، ناصل بىر مسئۇ لىتىلە ئىسماھانى ئەپەمبن

ايدەجىڭىدە ؟
وجودلەندىن استفادە ايدىلىپر هىئت خابطانى تقا UNDER سوق ايدەركالدە
طرفدار بولۇندور مۇقىمىسىنى بىنې بىر طاقىم تىخى بەسىزلىرى آزىز ماندە بىر قاج

درجه ترقيق ايتديرمك صورىلە يكى يكى قوماندانلىرىتىشدىرو بدولتك
مصرفى تغىيف ايالدك . جمعيته منسوب اولمايان وياچتە جىلەك ^{ئۇ} باپامشى
بولونان قوماندانلىرى معاونت و مظاھر تىن محروم براقدەق تقاعده سوق
و جمعيته منسوب ، هر دىلو معاونتە مظھر اولان قوماندانلىرى دە، هەز-
يەندىن ھزىمەت اوغرادقلرى حالدە تبديل ايدهجىك يرده مىكافاتلىلە
تلطىف ايتدك .

اون ، اون بىش جىذىلە و خىددود ، كىسلەرىنى دولدورمۇ ايجون .
وطنپېرىزلىك كسوھى آلتىدە ملت و وطنى محو ايتدىلر . لعنة الله
عليهم اجمعين .

هندستان ، توران ، قافقاسىيە خىالاتى

بىك واسع مقىاسىدە بولونان خىالاتە رياط قلب ايدىن حرېيە نظارىندىن
مورود بىر تلغرافىنامەدە ، قافقاسىيەدە حرکات احتلالىيە ايقاعى فوق العادە
ملزىم اولدوغىندىن و مناطق ساۋىرمەدە ايجىاب ايدىن اشخاص و هىئت
كۈندرىدىكىندىن بغداددە بولونان داغستانلى محمد فاضل باشانكى تخدو .
ملرىلە بعض آدملىرىنىڭ قافقاسىيە اعناملى محرر ايدى . شهيد
مشارالىي ، ٩٣ سفرنە داغستانىملىرىڭ دوجار اولدوقلرى فلاكتى ايدى
سورەرك اھالىي عصيانە تشویق ايتىك جنایت او لهىجقى درميان ايلىنى
مبى - خىالاتك او كىنى آلمق ايجون - اھالىنىڭ احتلال چىقار ملى مواققى
او لهىجقى جواباً يازلىش ايدى . ١٦ آغستوس ٣٣٠ تارىخىلى جوابنا .
مەدە : « ترتىيات احتلالىي ، حرکات حرېيە و قو عندىن اقدم و سانط

اٽصاله نك تغريي واهيٽي مؤسائلك احراق واضرارى كي، نتیجه
عخاريانه تأثير ايده بچك اشتبانى احتوا ايمكله برابر حرکات حربيه انسا.
سنده دشمنك كيلرخى تهدبد ، قلياتى تعجيز وتوقيف، مفرز تصادف
اولونجق دشمن قوللاريني اخما وهم طرفده اختلالار ايشاع ايده رك
دشمن مملكتتده هرج ومرنج حاصل ايمكىدن عبارت اولدوغىندن منافع
عموميه اسلاميه نك تأميني امر نده بعض مناطق واقسامك دوچار تضيقات
اوله جنى ملاخطه سى باعث تردد اوله ماز . دينليوردى .

بو واسع خيالات قارشىنده دوشونلىك، فاقتسىه اهالى اسلاميه.
سنده شىھىي داعى اوله جق الـ اوافق بر حرکت نتیجه سى ، روسيه نك
الـ شديد جزالرى تطبيق و خلقى تهجير ايده رك سيريا جوللارنده سو .
روندرمك ، بر جوق متغيرانى اعدام و خانمانلىنى احراق ايمكىدە
تردد ايمه جى شېھىزىزدەر . ٩٣ سفرىندن سوگرا ، داغستان خلقىندن
اون بش ، يكىمى بىك كشىنك نه صورتله افنا ايدلەكارى بر حيات
اولانلىك كوزلرى اوكتىدە تجسم ايمكىدە در .

اک بولفار چەلرینك ماكدونيساده تطبيق ايندكارى چەجىلىكى
تقلید ايمك ايستورايسەك كىركى بولفارستان وگر كە ماكدونيا بولنازارلىنىك
بو خصوصى ايجيون تعلم و تربىه ايدىش ، بولفارستانىندن كان چەلرلەك
زەدن سلاح و چەجانە آله جقلربى ، زەلودە و نە سورتە اختفا ايدە.
جكلرى ، يېجكلرى ناصل تدارك ايمه جكلرى قرق سنه اولندىنرى
تېيە و احضار قلىنىش اولدوغى دوشونك ايجاب ايدردى . بو چەلر ،
تضييق كوردىلرى تقدىرە بولفارستانە التجا ايندكارى ئې بعض
دولتلەك انسابت و مذنبت نامە واقع اولان مداخلە و توسطلىرى اوزرىنى

عفو عمومی یه مظاہر اولمقدہ ایدیلر . بر حکومت خریستیانیه یه تابع اولان اقوام اسلامیه دن حکومت متبوع عسنے قارشی عصیان ایدنلر که تأدیب و نکیلاری امر نده تعطیق ایدیلان جزابی انسانیته مختلف کوره رک مدنیت و انسانیت نامنه شفاعت و وساطت ایدن بر حکومت ایشیدلش و تاریخ خلده . کوره لشیدر ؟ شو حالده ، قافقاشه مسلمانلرینی روس حکومتی علیهنه عصیانه تشوهیق ایمک جنایت اولمازمی ؟ اهالی یی اتحاده سوق ایمک دکلیدر ؟

ینه باش قوماندانلق و کالشندن کلن بر تلغیر افده ؛ عراقدن بر عثیر تک ، ایران داخلنندن چکوب افغانی دین قارده شلر مزله بر لشد کدن صوکرا داشمند بخت استیلاسنده بولونان اراضی یه تجاوز ایده رک دین قارده شلر مزلی دشمنلرک ربقة اسارتندن قورتاز مق وایران ، قافقاشه یی تخلیص ایمک خیالانی محدر ایدی .

عجبا عراقده ، اتحاد حکومته اعتقاد و محبتی اولان بر عشیرت وارمیدر ؟ موجودی فرض اولونسه بیله بو عشیر تک ایران داخلنندن چکه رک افغانستانه کیتمی لازمدر . بر عراق عشیر تک ، ایران عنشاری ایمیندن چکه رک افغانستانه کیتمی همکنیدر ؟ هایدی ، بو کاده امکان . تصووز ایده لم . بویله بر عراق عشیری افغانستانه مواصلت ایتدیکی تقدیرده ، انکلایز لرله روسلر آرمعنے صیقیمش اولان افغان حکومتی تمامیت و بقائی هملکه الفا ایدرمی ؟ بورالرک اهالیسی بزی نه سور تله . تلقی ایدیسوزلر ؟ وقتیله بو حوالیده مأمور روحانی و یا شهیندرو بولوندو رهرق خلقدہ بر فکر حاصل ایدله مشدر .

هند ، افغان و تورکستان اهالیستندن ، بزی رأی العین کورنلر :

ستیزدن برای حج حجازه و شیعیزدن عتبانی برای زیارت کاظمیه ،
کربلا ، نجف و سامرا به کلندرد . بونلرده ، حج و زیارت ایچون
ملکتمزده چیردکلری جزئی بر مدت طرفنده انواع مشکلاته معروض
کالدقورندن ای ب Roxاطره ایله ملکتله شن عودت ایندکلری ، حج و زیارت
انسنه دوچار اوندقلری مناحی وطنداشلری شن حکایه و سرگذشتله
نقل و روایت ایده جکلری جهته بوقلک تورکیه حقنده بر توجه و
اعتماد پروزده ایده جکلری ظن ایمک ، حال احتضارده کی خسته دن حیات
انتظارنده بولونغه بکزر .

ساقه خیالاته ابرانلیزدن اسلامیت نامه مظاہرت امکانی تصور
ایتدک . بولون ایران ، تشکلات سیاسی مقتضائجه قید حیات
شرطیه والیره توجیه و تلیک ایدلش ولایتلر منقسم اولدوغنی تامین
ایدرسه او طرفه چمک عادتلری ایجا باشدن اولدوقدن باشه بعض
عقائد روحا نهاری ده حربدن توقی نوصیه ایلدیکی جهته ایرانیزدن
معاونت انتظاری ، جمهل و بونلرک معنویاته عدم وقوفدن
ایلوی کلشد .

یزدجرد والیی اولوب قوای ملیه قوماندان نامه باد ایدلن و
بر سنه دن زیاده استانبوله بسلمش و بسلمکده اولان نظام السلطنه به ،
خیالات آرق سنه قوشانلرجه بک بوبوك اهمیت و کلیتی مخصوصات
ویرلش ایسده بدایه نظام السلطنه ، روس و انگلیز لرک بازیجه سی
اولدوغندن لورستان والیسک مخدومی سکوند عشیریله حدودده و سید
حسین اراضیسته کان ننک بوغازینه کلدیکی و بونلره ۱۸۰۰ بیاده ،

۴۰۰ سواری بولوندوغى خانقىن قائمقا ماقىندن بىلدىرلىكىن صرەدە
نظام الساعلەنك لورستان والىسيله يىلشەركى حدودده بولۇنان كىنجا جم
بوغازىنە كەلەكازى بىدرە حدود قوماندانلىقىندن بىلدىرلىكىندن هى بى
احتماله قارشى ، حدودە يقين اولان كۆدا الامارى بى سادە و طوپىجىدىن
مرکب بى مفرۇزە سوقە مجبورىت حاصل اولىشدى : احتمالكەن نظام السلطنه
انكليزىلردن مكافاھ ناتىل اولەمدېقىندن و بىز مەرفىن دە زىادە پارە صرف
اولوندوغى كوردىكىنتىن بوبازەلرە مالك اولقايچون باشىنە طوبلا دىنى
بىر قاج يوز آدمىلە كىندىنى قواى مىلە قوماندىلى بىلدىرەزق خىلىجە نقود
جلب ايتىش و كىندىنى بىلتىر مىشدە .

نظام السلطنه دن اول ، ابن الرشيد ، ابن السعوود ، ابن الرشيد و سابق بصره
مبۇنى طالبە رابط قلب ايدىن باشى ، قوماندان و كالى ، هى درلو حقيقىتلرى
يازدىغىم حالدە هيچ بىرىنە قانع او لمدىقىندن مخاربە اولورسە طالب بىكىن
استفادە اولونەجىنى جوابىنە قارشى يازدىغىم جوابىدە ، بالقان حربىندە
ياقوهلى رضا بىكە بايرام سوردى نە كېي بى استفادە ايدىلش ايسە عراقدە بى
اجنبى دولتىلە ياسىلە جق مخاربە دخى عىنى استفادەنك كورولە جىكى بىلدىر مىشمەم .

حربك ايلك سنه مى ئىرەنلىكىن ئەنلىك افغانستانە اىصال
ايدىلك اوزرە بىحرىيە اركان حربىسى - مؤخرأ بىر قاج كون بىحرىيە
ناظرى اولان - حسین دئۈف و ئەپەران آتاشە مىلىتەرى فۇزى بىكلە
٥٥ : بىك لىرا قدر نقود و كايتلى سلاح و جىخانە ايلە بىدادە
كوندرلىشىرىدى . مو ما اليهم ، عمانلى وايران جددودى اوزرىندە مانعىتە
تصادف ايدەرك اوفق بىر مەاربەدن سو كرا بىدادە عودە مجبورىت

کورمیلر دوکه بوخالدن اولسونا، جاوجی عناصره مسکون او لان ایران
داخلنین بالرور افغانستانه وصولاًک امکانسز انى نظر ملاحظه يه آلمامشد.

اعلان مشر و طیندن صوکرا، من مقصده واصل اوبلق وهیچ بر
شئی امکانسز کورمک فکری حاصل اولدی. حدودلرده مسلمانلردن
زاندارمه مستحفظ قطعه اى تشکیل ایدلی و عیکری مفرزلرک جته رله
حدودم جوارنده مصادمه به طوتشدقلى ائناده بورى سنه یتیشىك
اوزدە اهالى يه سلاح توزیعى و بو تشکیلاته خristian و طنداشلرمندن
ارزو ایندلرکده داخل او له بىلەجکلرى حقنده لايمەل تقدیم او له رق
تطیقانى شدناه طلب ایندەلەي، فقط حدودلرده، مسلمان اهالى و كوبى
اولوب اولىدىنى درخاطر ايدىلەمدى. مثال او له رق قوصوه منطقە مى
آللەم : قوصوه ولايتك بولغارستان حدودى اوزرنده بولنان بالانە،
قوچانە، جازووه و عنانىيە قصالزىنده قاج مسلمان كوي فاردر ؟ كذا،
قره طاغ حدودىنده هانىي قصالزىدە مسلمان كويلىرى موجوددر كه او نىردن
بو كې تشکیلات يابىسىن ؟ صرب و يونان حدودلىرى ده عىنى حالدە
دكىيدر ؟ ارزو ايدن خristian و طنداشلرمنز بولغا بر تشکیلاته داخل
اوله بىلەجکلرى لطف و ماءدە سنه قارشى ده دې بىلەرك بولغار، صرب
وروم او لان خristian و طنداشلرمنز بولغا بر تشکیلاته داخل او له ما زلر،
بونىردن بىرىنك بو تشکیلاته دخولنى خېر آلان جته رک، بشىكىدە كى
چوجوقلىتنە وارىجىه قدر بو كې كسانك اصحابى وجودلىيە ترەبيب
و تخييفلىرنى زمان قوت ايتەجکلرىنى بىك كوزل بىلەرلر. بالخاسە
مرسک حدودىنندن بدأ اىلە اشقا درەيە قدر قره طاغ حدودىنڭ تلفونە

احاطه‌سی و بو بابده جهت عسکریه‌جه معاونت لازمه ایفاسی حقنده‌کی تضیقات او زرینه، کرچه دلائل لازمه‌سنک مردیله امکان‌زلفی بیان ایدکش ایسه‌ده، بو بابده‌کی اصرار و عناد عسکر مندن درت بش‌کشینک شهادته سبیت ویرمش واکنهایت قره طاغ خود دینه تمدیدی ایستینلن تلفون مستله‌می عقیم قالمشدو. خرایطه او زرنده، لیم نه‌رینک صول ساحلی حدود عنانیه داخلنده کورولور. جالبوکه، بو قطعه او اخیده ساکن خلقک صرب عنصرینه منسوب و قره طاغک تشکیلات عسکریه‌سی می‌اندنه اولدوغی دوشونولیور.

حکومته وارد اولان تکلیفلان دن برینده، دوات علیه جزیره‌العربه صاحب و مالک اولق ایچون بغداددن مکه مکرمه‌یه فینه بغداددن شامه تحت الارض تلفون خطی تمدیدیله بو خط او زرنده سکر طقوز ساعته برو قوله انساسی، قوله آرد سنده قارشی‌لقلی زرهی او تو مو بی‌لر تحریک ایتدیرلی، بو قوله اقامه ایدیله جگ ضابطان و افراده نخزینه‌نک و سعی خاور جنده معاش و مكافات نقدیه اعطاسی خصوصی تشکیل ایدرکه، بو تکالیف بزم ایچون خیال محالدر.

بالاده بسط و تمہید اولونان تکالیفدن، اوون سنه دنبری خیالات پشینده دولاشان ذهنیت‌لرک دولتی حرب عمومی کردابنه دو شوره جگلاری ظاهر اولور. ایشه، ملتک باشه مدھش بر بلا کسیلن جانیلرک غیر منطقی ونا معقول اجرا آت و خیال‌آندن خسران، فلاکت، شیامت و ندامت تولد ایتمشد رکه، اعلان منزه طبیت‌ده سلا‌نیکده بولونان روس آزان می‌لیت‌هه‌ری جنزال شوستاق، کنده‌لرینه حریت قهرمانلی سوسی ویرنلرک قرایب